

II

(Tiedonannot)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDONANNOT

EUROOPAN KOMISSIO

KOMISSIION TIEDONANTO

**Suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen
ja rakenneuudistukseen**

(2014/C 249/01)

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	3
2.	SUUNTAVIIVOJEN SOVELTAMISALA	5
2.1.	Alakohtainen soveltamisala	5
2.2.	Aineellinen soveltamisala: Vaikeuksissa oleva yritys	6
2.3.	Pelastamistuki, rakenneuudistustuki ja väliaikainen rakenneuudistustuki	7
2.4.	Rakenneuudistuksen sosiaalikuluihin myönnettävä tuki	7
3.	SOVELTUVUUS SISÄMARKKINOILLE	8
3.1.	Vaikutus yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen	9
3.1.1.	Sosiaalisten vaikeuksien tai markkinoiden toimintapuutteen osoittaminen	9
3.1.2.	Rakenneuudistussuunnitelma ja pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttaminen	10
3.2.	Tarve tukitoimenpiteisiin	11
3.3.	Tarkoituksenmukaisuus	11
3.3.1.	Pelastamistuki	11
3.3.2.	Rakenneuudistustuki	12
3.4.	Kannustava vaikutus	12
3.5.	Tuen oikeasuhteisuus / tuen rajaaminen välttämättömään	12
3.5.1.	Pelastamistuki	12
3.5.2.	Rakenneuudistustuki	12
3.6.	Kielteiset vaikutukset	14
3.6.1.	Tuen ainutkertaisuuden periaate	14
3.6.2.	Kilpailun vääristymistä rajoittavat toimenpiteet	15
3.6.3.	Tuensaajat, joille on aiemmin myönnetty sääntöjenvastaista valtiontukea	17
3.6.4.	Tuen hyväksymiselle asetettavat erityisedellytykset	18
3.7.	Avoimuus	18
4.	TUKIALUEILLA MYÖNNETTÄVÄT RAKENNEUUDISTUSTUET	18
5.	TUKI VAIKEUKSISSA OLEVILLE YLEISIIN TALOUDELLISIIN TARKOITUKSIIN LIITTYVIEN PALVELUJEN TARJOAJILLE	19

6.	TUKIOHJELMAT PIENEMMILLE TUKIMÄÄRILLE JA TUENSAAJILLE	20
6.1.	Yleiset edellytykset	20
6.2.	Yhteisen edun mukainen tavoite	20
6.3.	Tarkoituksenmukaisuus	21
6.4.	Tuen oikeasuhteisuus / tuen rajaaminen välttämättömään	21
6.5.	Kielteiset vaikutukset	21
6.6.	Väliaikainen rakenneuudistustuki	22
6.7.	Kesto ja arviointi	22
7.	MENETTELYT	23
7.1.	Pelastamistukea koskeva nopeutettu menettely	23
7.2.	Rakenneuudistussuunnitelmiin liittyvät menettelyt	23
7.2.1.	Rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpano	23
7.2.2.	Rakenneuudistussuunnitelman muuttaminen	23
7.2.3.	Kaikesta tuensaaajalle rakenneuudistusaikana myönnettävästä tuesta on ilmoitettava komissiolle	24
8.	RAPORTOINTI JA SEURANTA	24
9.	PERUSSOPIMUKSEN 108 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETUT AIHEELLISET TOIMENPITEET	24
10.	SOVELTAMISPÄIVÄ JA KESTO	25

1. JOHDANTO

1. Komissio esittää näissä suuntaviivoissa edellytykset, joiden mukaisesti rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen myönnetyn valtiontuen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan perusteella.
2. Komissio antoi vuonna 1994 ensimmäiset vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenteiden uudistamiseksi tarkoitettua valtiontukea koskevat suuntaviivat⁽¹⁾. Vuonna 1997 komissio lisäsi suuntaviivoihin maataloutta koskevia erityissääntöjä⁽²⁾. Suuntaviivoja muutettiin vuonna 1999⁽³⁾. Vuonna 2004 komissio hyväksyi uudet suuntaviivat⁽⁴⁾, joiden voimassaoloa jatkettiin ensin 9. lokakuuta 2012⁽⁵⁾ asti ja sen jälkeen siihen asti, kunnes ne korvataan uusilla säännöillä⁽⁶⁾ sen uudistusohjelman mukaisesti, joka vahvistetaan EU:n valtiontukiudistuksesta 8. toukokuuta 2012 annetussa komission tiedonannossa⁽⁷⁾.
3. Kyseisessä tiedonannossa komissio ilmoitti valtiontuen valvonnan uudenaikaistamiselle kolme tavoitetta:
 - a) kestävän, älykkään ja osallistavan kasvun edistäminen kilpailuun perustuvilla sisämarkkinoilla;
 - b) komission ennakoarvioinnin keskittäminen tapauksiin, joilla on suurin vaikutus sisämarkkinoilla, ja yhteistyön tiivistäminen jäsenvaltioiden kanssa valtiontukisääntöjen täytäntöönpanossa;
 - c) sääntöjen sujuvoittaminen ja päätöksenteon nopeuttaminen.
4. Tiedonannossa kehoitettiin erityisesti omaksumaan eri suuntaviivojen ja puitteiden tarkistusta koskeva yhteinen lähestymistapa, joka perustuisi sisämarkkinoiden lujittamiseen, julkisten menojen vaikuttavuuden parantamiseen kanavoimalla valtiontuki paremmin yhteisen edun mukaisiin tavoitteisiin, kannustavan vaikutuksen suurempaan valvontaan, tuen rajoittamiseen tarvittavaan vähimmäismäärään sekä kilpailuun ja kauppaan mahdollisesti kohdistuvien tuen kielteisten vaikutusten välttämiseen.
5. Komissio on tarkastellut vaikeuksissa olevien yritysten pelastamista ja rakenneuudistusta koskevia suuntaviivoja uudelleen niiden kokemusten perusteella, joita se on saanut voimassa olevien sääntöjen soveltamisesta, ja noudattaen edellä mainittua yhteistä lähestymistapaa. Tarkistuksessa otetaan myös huomioon komission hyväksymä Eurooppa 2020 -strategia⁽⁸⁾ ja se, että valtiontuen kielteiset vaikutukset saattavat vaikuttaa välttämättömään tuottavuuden ja kasvun edistämiseen, yritysten yhtäläisten mahdollisuuksien säilyttämiseen ja kansallisen protektionismin torjuntaan.
6. Pelastamis- ja rakenneuudistustuki kuuluvat kilpailua eniten vääristäviin valtiontukilajeihin. On kiistatonta, että tuottavuus ei kasva menestyvillä talouden aloilla siitä syystä, että kaikkien markkinoilla toimivien yritysten tuottavuus kasvaa, vaan pikemminkin siksi, että tehokkaammat ja teknisesti kehittyneemmät yritykset kasvavat niiden yritysten kustannuksella, jotka ovat vähemmän tehokkaita tai joiden tuotteet ovat vanhentuneita. Vähemmän tehokkaiden yritysten poistuminen markkinoilta mahdollistaa niiden tehokkaampien kilpailijoiden kasvamisen ja palauttaa resurssit markkinoille, joilla ne voidaan käyttää tuottavammin. Häiritsemällä tätä prosessia pelastamis- ja rakenneuudistustuet voivat hidastaa huomattavasti talouskasvua kyseisillä aloilla.

⁽¹⁾ Yhteisön suuntaviivat valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi (EYVL C 368, 23.12.1994, s. 12).

⁽²⁾ Yhteisön suuntaviivat valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi (EYVL C 283, 19.9.1997, s. 2).

⁽³⁾ Yhteisön suuntaviivat valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi (EYVL C 288, 9.10.1999, s. 2).

⁽⁴⁾ Yhteisön suuntaviivat valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi (EUVL C 244, 1.10.2004, s. 2).

⁽⁵⁾ Komission tiedonanto valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettujen yhteisön suuntaviivojen voimassaoloajan pidentämisestä (EUVL C 156, 9.7.2009, s. 3).

⁽⁶⁾ Komission tiedonanto valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi 1 päivänä lokakuuta 2004 annettujen yhteisön suuntaviivojen voimassaoloajan pidentämisestä (EUVL C 296, 2.10.2012, s. 3).

⁽⁷⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle – EU:n valtiontukiudistus, COM(2012) 209 final.

⁽⁸⁾ Komission tiedonanto: Eurooppa 2020 – Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia, KOM(2010) 2020 lopullinen.

7. Jos vaikeuksiin joutuneen yrityksen tietyt osat ovat edelleen periaatteessa elinkelpoisia, yritys voi pystyä toteuttamaan rakenneuudistuksen, joka johtaa tiettyjen rakenteellisesti tappiollisten toimintojen lopettamiseen ja mahdollistaa muiden toimintojen uudelleenorganisoinnin tavalla, joka antaa kohtuullisen mahdollisuuden pitkän aikavälin elinkelpoisuuteen. Tällaisen rakenneuudistuksen pitäisi yleensä olla mahdollista ilman valtiontukea velkojen kanssa tehtyjen sopimusten avulla taikka maksukyvyttömyys- tai saneerausmenettelyn avulla. Nykyaikaisella maksukyvyttömyyslainsäädännöllä pitäisi auttaa terveitä yrityksiä selviämään, auttaa säilyttämään työpaikkoja ja mahdollistaa omistajille elinkelpoisten yritysten arvon säilyttäminen⁽⁹⁾. Maksukyvyttömyysmenettelyt voivat myös tuoda elinkelpoisen yrityksen takaisin markkinoille siten, että kolmannet osapuolet joko hankkivat yrityksen toimivana yrityksenä tai sen eri tuotantoresurssit.
8. Tästä seuraa, että yrityksille olisi voitava myöntää valtiontukea ainoastaan, jos niillä ei ole enää mitään markkinavaihtoehtoja ja jos tuki on tarpeen tarkasti määritellyn yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi. Yritysten olisi voitava saada tukea näiden suuntaviivojen mukaisesti ainoastaan kerran kymmenessä vuodessa (tuen ainutkertaisuuden periaate).
9. Valtiontuen aikaansaama moraalikato-ongelma on myös yksi huolenaihe. Yritykset, jotka odottavat tulewansa pelastetuiksi joutuessaan vaikeuksiin, saattavat ottaa liiallisia riskejä ja laatia kestäättömiä liiketoimintastrategioita. Lisäksi tietyllä yrityksellä oleva mahdollisuus saada pelastamis- ja rakenneuudistustukea voi keinotekoisesti pienentää sen pääomakustannuksia ja antaa sille kohtuuttoman kilpailuedun markkinoilla.
10. Valtiontuki vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen voi myös heikentää sisämarkkinoita siirtämällä kohtuuttoman osan rakenteelliseen sopeuttamiseen liittyvistä rasitteista sekä sosiaalisista ja taloudellisista ongelmista muille jäsenvaltioille. Tämä ei ole suotavaa ja voi johtaa tuhlailevaan tukikilpailuun jäsenvaltioiden välillä. Tällainen tuki voi myös johtaa markkinoille pääsyn esteisiin ja heikentää halukkuutta valtioiden rajat ylittävään toimintaan, mikä on vastoin sisämarkkinoiden tavoitteita.
11. Näin ollen on tärkeää varmistaa, että tukea voidaan myöntää vain olosuhteissa, jotka lieventävät sen mahdollisia haitallisia vaikutuksia ja edistävät julkisten menojen tehokkuutta. Rakenneuudistustuen osalta vaatimukset, jotka koskevat elinkelpoisuuden palauttamista, omaa rahoitusosuutta ja kilpailun vääristymistä rajoittavia toimenpiteitä, ovat osoittautuneet arvokkaiksi pyrittäessä lieventämään tällaisen tuen mahdollisia haitallisia vaikutuksia. Niitä sovelletaan edelleen näiden suuntaviivojen perusteella, tarvittaessa mukautettuina, jotta voidaan ottaa huomioon komission viimeaikainen kokemus. Vastuunjaon käsite on otettu käyttöön muun muassa siitä syystä, että moraalikatoon liittyvä ongelma pystyttäisiin poistamaan paremmin. Kun on kyse pelastamistuesta ja väliaikaisesta rakenneuudistustuesta, mahdollisia haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää asettamalla rajoituksia tuen kestolle ja muodolle.
12. Jos tuki myönnetään maksuvalmiustukena, jonka määrä ja kesto ovat rajoitettuja, sen mahdolliset haitalliset vaikutukset ovat huomattavasti pienemmät ja tuki voidaan hyväksyä lievemmin ehdoin. Vaikka tällaisella tuella voitaisiin periaatteessa tukea koko rakenneuudistusprosessia, pelastamistuen rajoittaminen kuuteen kuukauteen merkitsee sitä, että näin tapahtuu harvoin; sitä vastoin pelastamistuen jälkeen myönnetään usein rakenneuudistustukea.
13. Kilpailua vähemmän vääristävien tukimuotojen käytön edistämiseksi näissä suuntaviivoissa otetaan käyttöön uusi "väliaikaisen rakenneuudistustuen" käsite. Pelastamistuen tavoin väliaikainen rakenneuudistustuki voi olla muodoltaan ainoastaan maksuvalmiustukea, jonka määrä ja kesto ovat rajoitettuja. Jotta väliaikaisella rakenneuudistustuella voitaisiin tukea koko rakenneuudistusprosessia, sen enimmäiskestoksi on asetettu 18 kuukautta. Väliaikaista rakenneuudistustukea voidaan myöntää ainoastaan pk-yrityksille⁽¹⁰⁾ ja pienemmille valtion omistamille yrityksille⁽¹¹⁾, jotka kohtaavat likviditeetin saannissa suurempia haasteita kuin suuret yritykset.

⁽⁹⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle: Uusi eurooppalainen lähestymistapa liiketoiminnan epäonnistumiseen ja maksukyvyttömyyteen, COM(2012) 742 final. Ks. myös komission suositus, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2014, uudesta lähestymistavasta liiketoiminnan epäonnistumiseen ja yritysten maksukyvyttömyyteen, C(2014) 1500 final, erityisesti johdanto-osan 12 kappale.

⁽¹⁰⁾ Näissä suuntaviivoissa termeillä "pk-yritys", "pieni yritys" ja "keskisuuri yritys" on sama merkitys kuin mikroyritysten sekä pienten ja keskisuuren yritysten määritelmästä 6 päivänä toukokuuta 2003 annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36) ja "suurella yrityksellä" tarkoitetaan yritystä, joka ei ole pk-yritys.

⁽¹¹⁾ Jotta ei syrjittäisi yrityksiä julkisen tai yksityisen omistajuuden perusteella, näissä suuntaviivoissa "pienemmille valtion omistamilla yrityksillä" tarkoitetaan taloudellisia yksiköjä, joilla on itsenäinen päätösvalta ja jotka ovat komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettuja pieniä tai keskisuuria yrityksiä, mutta vähintään 25 prosenttia tai suurempi osa yrityksen pääomasta tai äänivallasta on suoraan tai välillisesti yhden tai useamman yksin tai yhdessä toimivan julkisen elimen hallinnassa.

14. Kun tuki yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville vaikeuksissa oleville yrityksille kuuluu näiden suuntaviivojen soveltamisalaan, arviointi olisi suoritettava suuntaviivojen vakioperiaatteiden mukaisesti. Näiden periaatteiden soveltamista olisi kuitenkin mukautettava tarvittaessa siten, että otetaan huomioon yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun erityisluonne ja erityisesti tarve taata palvelun tarjonnan jatkuvuus perussopimuksen 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
15. Komission esittämässä kilpailukykyistä ja kestävä eurooppalaista terästeollisuutta koskevassa toimintasuunnitelmassa⁽¹²⁾, jäljempänä 'teräsalan toimintasuunnitelma', luetellaan useita toimenpiteitä, joiden tavoitteena on edistää vahvaa ja kilpailukykyistä teräsalaa. Teräsalan toimintasuunnitelmassa määritetään myös useita alueita, joilla valtiontukea myönnetään teräsalan yrityksille valtiontukisääntöjen mukaisesti. Koska alalla on tällä hetkellä Euroopassa ja koko maailmassa merkittävää ylikapasiteettia⁽¹³⁾, valtiontuki vaikeuksissa olevien teräsalan yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen ei ole perusteltua. Sen vuoksi kivihiiliala olisi jätettävä näiden suuntaviivojen soveltamisalan ulkopuolelle.
16. Neuvoston päätöksessä 2010/787/EU⁽¹⁴⁾ vahvistetaan edellytykset, joiden täyttyessä toimintatukea ja sosiaalista ja ympäristötukea voidaan myöntää kilpailukyvyyttömälle tuotannolle kivihiilialalla vuoteen 2027 asti⁽¹⁵⁾. Ennen nykyisiä sääntöjä sovellettiin vuosina 2002–2010⁽¹⁶⁾ ja 1993–2002⁽¹⁷⁾ aikaisempia alakohtaisia erityissääntöjä, joilla helpotettiin kivihiilialalla toimivien kilpailukyvyyttömien yritysten rakenneuudistusta. Tästä syystä ja ottaen huomioon, että kivihiilen tuotannon rakennesopeutusta unionissa on jatkuvasti tarpeen tukea, nykyiset säännöt ovat edellisiä sääntöjä tiukemmat ja niissä vaaditaan tuettujen kivihiilen tuotantoyksiköiden tuotannon ja myynnin lopullista lopettamista ja kilpailukyvyyttömien tuotantoyksiköiden lopullista sulkemista viimeistään 31. joulukuuta 2018 mennessä. Sääntöjen soveltamiseksi useat jäsenvaltiot ovat hyväksyneet ja soveltavat suunnitelmia, jotka johtavat vaikeuksissa olevien kivihiilikaivosten lopulliseen sulkemiseen tällä alalla⁽¹⁸⁾. Sen vuoksi kivihiiliala olisi jätettävä näiden suuntaviivojen soveltamisalan ulkopuolelle.
17. Komission kokemukset rahoituslaitosten pelastamisesta ja rakenneuudistuksesta finanssi- ja talouskriisin aikana ovat osoittaneet, että erityiset rahoitusalaan sovellettavat määräykset voivat olla hyödyllisiä rahoituslaitosten ja -markkinoiden erityispiirteiden vuoksi. Näin ollen näitä suuntaviivoja ei sovelleta yrityksiin, joihin sovelletaan rahoitusalan erityissääntöjä.

2. SUUNTAVIIVOJEN SOVELTAMISALA

2.1 Alakohtainen soveltamisala

18. Komissio soveltaa näitä suuntaviivoja tukeen kaikille vaikeuksissa oleville yrityksille, lukuun ottamatta yrityksiä, jotka toimivat hiiliteollisuuden alalla⁽¹⁹⁾ tai terästeollisuuden alalla⁽²⁰⁾, ja yrityksiä, joihin sovelletaan rahoituslaitoksia koskevia erityissääntöjä⁽²¹⁾. Tämä ei kuitenkaan estä soveltamasta erityissääntöjä, jotka liittyvät vaikeuksissa oleviin yrityksiin tietyllä alalla⁽²²⁾. Komissio soveltaa näitä suuntaviivoja kalastus- ja vesiviljelyalalla edellyttäen, että kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista koskevissa suuntaviivoissa⁽²³⁾ vahvistettuja erityissääntöjä noudatetaan, sekä maatalousalalla, mukaan lukien maatalouden alkutuotanto⁽²⁴⁾.

⁽¹²⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Kilpailukykyistä ja kestävä eurooppalaista terästeollisuutta koskeva toimintasuunnitelma, COM(2013) 407.

⁽¹³⁾ Teräsalan toimintasuunnitelma, s. 3.

⁽¹⁴⁾ Neuvoston päätös 2010/787/EU, annettu 10 päivänä joulukuuta 2010, kilpailukyvyyttömien kivihiilikaivosten sulkemisen helpottamiseksi annettavasta valtiontuesta (EUVL L 336, 21.12.2010, s. 24).

⁽¹⁵⁾ EUVL L 336, 21.12.2010, s. 24.

⁽¹⁶⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1407/2002, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2002, kivihiiliteollisuuden valtiontuesta (EUVL L 205, 28.2.2002, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Komission päätös N:o 3632/93/EHTY, tehty 28 päivänä joulukuuta 1993, jäsenvaltioiden kivihiiliteollisuuden hyväksi toteuttamia toimia koskevasta yhteisön järjestelmästä (EYVL L 329, 30.12.1993, s. 12).

⁽¹⁸⁾ Ks. komission päätökset asioissa N 175/2010 – Slovenia, SA.33013 – Puola, N 708/2007 – Saksa, SA.33033 – Romania ja SA.33861 – Unkari.

⁽¹⁹⁾ Kuten määritelty päätöksessä 2010/787/EU.

⁽²⁰⁾ Kuten määritelty komission tiedonannon "Alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat vuosille 2014–2020" liitteessä IV (EUVL C 209, 23.7.2013, s. 1).

⁽²¹⁾ Komission tiedonanto valtiontukisääntöjen soveltamisesta finanssikriisin yhteydessä pankkien hyväksi toteutettaviin tukitoimenpiteisiin 1 päivästä elokuuta 2013, jäljempänä 'pankkitiedonanto' (EUVL C 216, 30.7.2013, s. 1).

⁽²²⁾ Tällaisia erityissääntöjä on rautateiden tavaraliikenteen alalla – ks. rautatieyrityksille myönnettäviä valtiontukia koskevat yhteisön suuntaviivat (EUVL C 184, 22.7.2008, s. 13).

⁽²³⁾ Suuntaviivat kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista varten (EUVL C 84, 3.4.2008, s. 10).

⁽²⁴⁾ Näissä suuntaviivoissa 'maatalouden alkutuotannolla' tarkoitetaan perussopimuksen liitteessä I lueteltujen maaperän ja kotieläintuotannon tuotteiden tuotantoa toteuttamatta muita näiden tuotteiden luonnetta muuttavia toimia.

2.2 Aineellinen soveltamisala: Vaikeuksissa oleva yritys

19. Jäsenvaltion, joka aikoo myöntää näiden suuntaviivojen mukaisesti tukea yritykselle, on osoitettava objektiivisesti, että kyseinen yritys on vaikeuksissa tässä jaksossa tarkoitettulla tavalla, ottaen huomioon 29 kohdassa esitetyt pelastamistukea ja väliaikaista rakenneuudistustukea koskevat määräykset.
20. Sovellettaessa näitä suuntaviivoja yrityksen katsotaan olevan vaikeuksissa, jos sen toiminta loppuu lähes varmasti lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä, jos viranomaiset eivät puutu tilanteeseen. Sen vuoksi yrityksen katsotaan olevan vaikeuksissa, jos vähintään yksi seuraavista olosuhteista täyttyy:
- a) On kyse yhtiöstä, jonka osakkaiden vastuu on rajattu⁽²⁵⁾ ja joka on menettänyt yli puolet merkitystä osakepääomastaan⁽²⁶⁾ kertyneiden tappioiden vuoksi. Näin on silloin, kun kertyneiden tappioiden vähentäminen rahastoista (ja kaikista muista yhtiön omiin varoihin tavallisesti luettavista eristä) johtaa negatiiviseen kumulatiiviseen määrään, joka on suurempi kuin puolet merkitystä osakepääomasta.
 - b) On kyse yhtiöstä, jossa ainakaan joidenkin osakkaiden vastuuta yhtiön velasta ei ole rajattu⁽²⁷⁾ ja joka on menettänyt yli puolet tilinpäätöksen mukaisista omista varoistaan kertyneiden tappioiden vuoksi.
 - c) Yritys on asetettu yleistäytntöönpanomenettelyyn maksukyvyttömyyden vuoksi tai se täyttää kansallisessa lainsäädännössä vahvistetut edellytykset yleistäytntöönpanomenettelyyn asettamiselle velkojen pyynnöstä.
 - d) On kyse yrityksestä, joka ei ole pk-yritys, ja kahden viime vuoden ajan:
 - i. yrityksen velkaantumisaste on ollut yli 7,5 ja
 - ii. yrityksen käyttökatteen (EBITDA) suhde nettorahoituskuluihin on ollut alle 1,0.
21. Vastaperustettu yritys ei voi saada tukea näiden suuntaviivojen nojalla, vaikka sen rahoitustilanne olisi aluksi epävarma. Tämä koskee esimerkiksi tapauksia, joissa yritys perustetaan aikaisemmin toimineen yrityksen selvitystilan jälkeen tai ostamalla tällaisen yrityksen kaikki omaisuuserät. Periaatteessa yritystä pidetään vastaperustettuna ensimmäiset kolme vuotta sen toiminnan aloittamisesta kyseisellä alalla. Yritys voi saada tukea näiden suuntaviivojen nojalla vasta kyseisen ajanjakson jälkeen edellyttäen, että:
- a) sitä voidaan pitää näissä suuntaviivoissa tarkoitettuna vaikeuksissa olevana yrityksenä; ja
 - b) se ei ole osayhtymää⁽²⁸⁾, paitsi 22 kohdassa vahvistetuin edellytyksin.
22. Yhtymään kuuluva tai yhtymän haltuun joutuva yritys voi saada tukea näiden suuntaviivojen nojalla vain silloin, kun voidaan osoittaa, että yrityksen vaikeudet kohdistuvat ainoastaan tähän yritykseen eikä niiden aiheuttajana ole sattumanvarainen kustannustenjakso yhtymän sisällä ja että nämä vaikeudet ovat niin vakavia, ettei yhtymä pysty selviytymään niistä itse. Jos vaikeuksissa oleva yritys perustaa tytäryhtiön, vaikeuksissa olevaa yritystä ja sen määräysvallassa olevaa tytäryhtiötä pidetään yhtymänä ja niille voidaan myöntää tukea tämän kohdan mukaisin edellytyksin.

⁽²⁵⁾ Tällä tarkoitetaan erityisesti yrityksiä, jotka on mainittu tietentyypisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU liitteessä I (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

⁽²⁶⁾ Osakepääoma sisältää tarvittaessa emissiovoitot.

⁽²⁷⁾ Tällä tarkoitetaan erityisesti yrityksiä, jotka on mainittu direktiivin 2013/34/EU liitteessä II.

⁽²⁸⁾ Määriteltäessä, onko yritys itsenäinen vai osa yhtymää, otetaan huomioon suosituksen 2003/361/EY liitteessä I vahvistetut kriteerit.

23. Koska vaikeuksissa olevan yrityksen koko olemassaolo on vaarassa, sitä ei voida pitää sopivana palvelemaan muita julkistaloudellisia tavoitteita ennen kuin sen elinkelpoisuus on varmistettu. Näin ollen komissio katsoo, että tuki vaikeuksissa oleville yrityksille voi edistää taloudellisen toiminnan kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla ainoastaan, jos näissä suuntaviivoissa vahvistetut edellytykset täyttyvät, vaikka tuki myönnettäisiin jo hyväksytyn ohjelman mukaisesti.
24. Sen vuoksi useissa asetuksissa ja tiedonannoissa valtiontukien alalla ja muilla aloilla kielletään tuen myöntäminen vaikeuksissa oleville yrityksille. Sovellettaessa tällaisia asetuksia ja tiedonantoja, ja ellei niissä toisin määritellä,
- a) 'vaikeuksissa olevien yritysten' olisi katsottava tarkoittavan näiden suuntaviivojen 20 kohdassa tarkoitettuja vaikeuksissa olevia yrityksiä, ja
- b) alle kolme vuotta olemassa ollutta pk-yritystä ei katsota vaikeuksissa olevaksi yritykseksi, ellei se täytä 20 kohdan c alakohdassa vahvistettua edellytystä.

2.3 Pelastamistuki, rakenneuudistustuki ja väliaikainen rakenneuudistustuki

25. Näissä suuntaviivoissa käsitellään kolmenlaista tukea: pelastamistukea, rakenneuudistustukea ja väliaikaista rakenneuudistustukea.
26. Pelastamistuki on luonteeltaan kiireellistä ja tilapäistä. Sen päätavoitteena on, että vaikeuksissa oleva yritys voi jatkaa toimintaansa rakenneuudistus- tai selvitystilasuunnitelman laatimiseen tarvittavan lyhyen ajan. Yleisperiaatteena on, että pelastamistuella voidaan tukea tilapäisesti yritystä, jonka huomattavasti heikentynyt rahoitus-tilanne johtaa akuuttiin maksuvalmiuskriisiin tai tekniseen maksukyvyttömyyteen. Tällaisen väliaikaisen tuen pitäisi suoda aikaa tarkastella vaikeuksiin johtanutta tilannetta ja kehittää tarkoituksenmukainen suunnitelma vaikeuksien voittamiseksi.
27. Rakenneuudistustuessa on usein kyse pysyvämmästä avusta, ja sen on mahdollistettava tuensaajan pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palautuminen realistisen, johdonmukaisen ja kauaskantoisen rakenneuudistussuunnitelman perusteella samalla kun se mahdollistaa asianmukaisen oman rahoitusosuuden ja vastuunjaon ja rajoittaa mahdollista kilpailun vääristymistä.
28. Väliaikainen rakenneuudistustuki on maksuvalmiustukea, jolla tuetaan yrityksen rakenneuudistusta tarjoamalla sellaiset olosuhteet, joiden ansiosta tuensaaja pystyy suunnittelemaan ja toteuttamaan tarvittavat toimet pitkän aikavälin elinkelpoisuutensa palauttamiseksi. Väliaikaista rakenneuudistustukea voidaan myöntää ainoastaan pk-yrityksille ja pienemmille valtion omistamille yrityksille.
29. Poiketen siitä, mitä 19 kohdassa määrätään, pelastamistukea sekä pk-yritysten ja pienempien valtion omistamien yritysten tapauksessa väliaikaista rakenneuudistustukea voidaan myöntää myös yrityksille, jotka eivät ole 20 kohdassa tarkoitettuja vaikeuksissa olevia yrityksiä, mutta joilla on kiireellisiä rahoitustarpeita poikkeuksellisten ja odottamattomien olosuhteiden vuoksi.

2.4 Rakenneuudistuksen sosiaalikuluihin myönnettävä tuki

30. Rakenneuudistukseen sisältyy tavallisesti tappiollisen toiminnan supistaminen tai siitä luopuminen. Tällaiset supistukset ovat usein tarpeen toiminnan järjeistämiseksi ja tehostamiseksi, ja ne ovat täysin erillisiä kapasiteetin supistamisesta, joka on mahdollisesti edellytyksenä tuen myöntämiselle. Olipa näiden toimenpiteiden lähtökohta mikä tahansa, ne johtavat yleensä tuensaajan henkilöstön vähentämiseen.
31. Jäsenvaltioiden työläinsäädäntöön voi sisältyä yleisiä sosiaaliturvajärjestelmiä, joiden mukaan tiettyjä etuuksia maksetaan suoraan irtisanotuille työntekijöille. Tällaisia järjestelmiä ei pidetä perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaa kuuluvana valtiontukena.

32. Tällaisten työntekijöille maksettavien sosiaaliturvaetuuksien lisäksi valtion on yleisten sosiaaliturvajärjestelmien mukaan yleensä maksettava kustannukset, jotka aiheutuvat yritykselle irtisanotuille työntekijöille lakisääteisten tai sopimusvelvoitteiden lisäksi maksettavista etuuksista. Kun tällaisia järjestelmiä sovelletaan yleisesti ilman alakohtaisia rajoituksia kaikkiin asetetut edellytykset täyttyviin työntekijöihin ja kun etuudet myönnetään automaattisesti, niihin ei katsota sisältyvän perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea rakenneuudistusta toteuttaville yrityksille. Jos järjestelmiä kuitenkin käytetään rakenneuudistuksen edistämiseen tietyillä toimialoilla, niiden voidaan valikoivuutensa takia katsoa sisältävän tukea ⁽²⁹⁾.
33. Työlainsäädännön tai ammattiliittojen kanssa tehtyjen työehtosopimusten mukaiset yrityksen velvoitteet tarjota irtisanotuille työntekijöille tiettyjä etuuksia, kuten irtisanomiskorvauksia tai toimenpiteitä, jotka parantavat heidän työllistymismahdollisuuksiaan, ovat osa yrityksen omista varoista maksettavia tavanomaisia kustannuksia. Tämän vuoksi valtion osallistuminen näihin kustannuksiin on katsottava tueksi. Näin on riippumatta siitä, maksetaanko etuudet suoraan yritykselle vai jaetaanko ne valtion viraston kautta työntekijöille.
34. Komissio ei lähtökohtaisesti vastusta tällaista vaikeuksissa oleville yrityksille myönnettävää tukea, sillä siitä saatava taloudellinen hyöty kohdistuu myös muihin kuin tuensaajayritykseen, helpottaa rakennemuutosta ja lieventää sosiaalisia ongelmia.
35. Suoran taloudellisen tuen antamisen lisäksi tällaisella tuella voidaan joidenkin rakenneuudistusten yhteydessä rahoittaa myös toimenpiteitä, jotka liittyvät koulutukseen, neuvontaan, työnhakua helpottavaan käytännön apuun, uudelleensijoittautumiseen ja ammatilliseen koulutukseen sekä uusia yrityksiä perustavien työntekijöiden avustamiseen. Koska tällaiset toimenpiteet, jotka parantavat irtisanottujen työntekijöiden työllistymismahdollisuuksia, edistävät sosiaalisten vaikeuksien lieventämistavoitteen saavuttamista, komission johdonmukaisena periaatteena on suhtautua myönteisesti tällaiseen tukeen, kun sitä myönnetään vaikeuksissa oleville yrityksille.

3. SOVELTUVUUS SISÄMARKKINOILLE

36. Olosuhteet, joissa valtiontuki vaikeuksissa oleville yrityksille voidaan hyväksyä sisämarkkinoille soveltuvana tukena, vahvistetaan perussopimuksen 107 artiklan 2 ja 3 kohdassa. Perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla komissiolle on valtuudet hyväksyä tuki "tietyn taloudellisen toiminnan (...) kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla". Tilanne voi olla tällainen etenkin, jos tuki on välttämätöntä markkinoiden toimintapuutteesta johtuvan epätasapainon korjaamiseksi tai taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden varmistamiseksi.
37. Suurten yritysten hyväksi toteutettavista tukitoimenpiteistä on ilmoitettava erikseen komissiolle. Komissio voi tietyn edellytyksin hyväksyä tukiohjelman pk-yrityksille ja pienemmille valtion omistamille yrityksille myönnettäville pienemmille tukimäärille. Nämä hyväksymisedellytykset esitetään 6 luvussa ⁽³⁰⁾.
38. Arvioidessaan, voidaanko ilmoitettu tuki julistaa sisämarkkinoille soveltuvaksi, komissio tarkastelee, täyttyvätkö seuraavat kriteerit:
- a) vaikutus hyvin määritellyn yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen: valtiontukitoimenpiteen tavoitteena on oltava yhteisen edun mukainen tavoite perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan mukaisesti (3.1 jakso);
- b) tarve tukitoimenpiteisiin: valtiontukitoimenpide olisi kohdennettava tilanteeseen, jossa tuella saadaan aikaan sellainen merkittävä vaikutus, johon ei päästä markkinoiden omin toimin, esimerkiksi korjaamalla markkinoiden toimintapuute tai puuttamalla oikeudenmukaisuutta tai koheesiota koskevaan ongelmaan (3.2 jakso);

⁽²⁹⁾ Asiassa C-241/94, Ranska v. komissio (Kimberly Clark Sopalin) 26.9.1996 antamassaan tuomiossa (Kok., s. I-4551) yhteisöjen tuomioistuin totesi, että Ranskan kansallisesta työllisyysrahastosta (Fonds national de l'emploi) harkinnanvaraisesti myönnetty tuki saattoi asettaa eräät yritykset muita yrityksiä edullisempaan asemaan ja täyttää näin ollen perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle tuelle asetetut edellytykset. Tuomiossa ei kuitenkaan asetettu kyseenalaiseksi komission päätelmiä, joissa tämä tuki katsottiin sisämarkkinoille soveltuvaksi.

⁽³⁰⁾ Selvyyden vuoksi on todettava, että tämä ei estä jäsenvaltioita ilmoittamasta erikseen pk-yrityksille ja pienemmille valtion omistamille yrityksille myönnettävästä tuesta. Tällaisissa tapauksissa komissio arvioi tuen näissä suuntaviivoissa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

- c) tukitoimenpiteen tarkoituksenmukaisuus: tukitoimenpidettä ei voida katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi, jos sama tavoite voidaan saavuttaa muilla, vähemmän kilpailua vääristävillä toimenpiteillä (3.3 jakso);
 - d) kannustava vaikutus: on osoitettava, että ilman tukea tuensaaja olisi järjestelty uudelleen, myyty tai asetettu selvitystilaan tavalla, jolla ei olisi saavutettu yhteisen edun mukaista tavoitetta (3.4 jakso);
 - e) tuen oikeasuhteisuus (tuen rajaaminen välttämättömään): tuki ei saa ylittää vähimmäismäärää, joka on tarpeen yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi (3.5 jakso);
 - f) kilpailuun ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen: tuen kielteisten vaikutusten on oltava riittävän rajoitettuja niin, että toimenpiteen kokonaisvaikutus on myönteinen (3.6 jakso);
 - g) tuen läpinäkyvyys: jäsenvaltioilla, komissiolla, talouden toimijoilla ja kansalaisilla on oltava mahdollisuus saada helposti käyttöönsä kaikki tarvittavat säädökset ja muut myönnettyä tukea koskevat tarpeelliset tiedot (3.7 jakso).
39. Jos jokin edellä mainituista kriteereistä jää täyttymättä, katsotaan, että toimenpide ei sovellu sisämarkkinoille.
40. Eräiden tukiohjelmamuotojen kokonaisvaikutuksen selvittämiseksi voidaan edellyttää näiden suuntaviivojen 118, 119 ja 120 kohdan mukaista jälkiarviointia.
41. Jos tukitoimenpide tai sen ehdot (mukaan lukien rahoitusmenetelmä, kun se kuuluu erottamattomasti tukitoimenpiteeseen) rikkovat erottamattomasti unionin lainsäädäntöä, tukea ei voida pitää sisämarkkinoille soveltuvana ⁽³¹⁾.
42. Tässä luvussa komissio vahvistaa edellytykset, joiden mukaisesti se arvioi kutakin 38 kohdassa lueteltua kriteeriä.
- 3.1 Vaikutus yhteisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen**
43. Koska markkinoilta poistuminen on merkittävä tekijä tuottavuuden kasvun kannalta, pelkästään se, että yrityksen poistuminen markkinoilta estetään, ei ole riittävä syy myöntää tukea. Olisi esitettävä selvä näyttö siitä, että tuella pyritään saavuttamaan yhteisen edun mukainen tavoite, sillä tuen tavoitteena on sosiaalisten vaikeuksien estäminen tai markkinoiden toimintapuutteen poistaminen (3.1.1 jakso) palauttamalla yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuus (3.1.2 jakso).
- 3.1.1 Sosiaalisten vaikeuksien tai markkinoiden toimintapuutteen osoittaminen**
44. Jäsenvaltioiden on osoitettava, että tuensaajan poistuminen markkinoilta todennäköisesti aiheuttaisi vakavia sosiaalisia vaikeuksia tai vakavan markkinoiden toimintapuutteen. Erityisesti on osoitettava, että:
- a) kyseisen alueen tai kyseisten alueiden (NUTS II-tasolla) työttömyysprosentti on joko
 - i. ollut unionin keskiarvoa korkeampi jo pitkään ja kyseisellä alueella tai kyseisillä alueilla on vaikea luoda uusia työpaikkoja, tai
 - ii. ollut kansallista keskiarvoa korkeampi jo pitkään ja kyseisellä alueella (kyseisillä alueilla) on vaikea luoda uusia työpaikkoja;
 - b) vaarana on sellaisen tärkeän palvelun tarjoamisen keskeytyminen, jonka luominen uudelleen on vaikeaa eikä kilpailija pystyisi yksinkertaisesti tulemaan tilalle (esim. valtakunnallisen infrastruktuurin tarjoaja);
 - c) tietyllä alueella tai toimialalla koko järjestelmän kannalta tärkeän yrityksen (esimerkiksi tärkeän tuotantopäätöksen toimittajan) poistumisella markkinoilta olisi mahdollisia kielteisiä seurauksia;

⁽³¹⁾ Ks. esim. asia C-156/98, Saksa v. komissio, tuomio 19.9.2000 (Kok., s. I-6857), 78 kohta, ja asia C-333/07, Régie Networks v. Rhone Alpes Bourgogne, tuomio 22.12.2008 (Kok., s. I-10807), 94–116 kohta.

- d) vaarana on yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjoamisen keskeytyminen;
- e) luottomarkkinoiden toiminta on puutteellista tai niillä on haitallisia kannustimia, minkä seurauksena muu-
toin elinkelpoinen yritys ajautuisi konkurssiin;
- f) kyseisen yrityksen poistuminen markkinoilta johtaisi tärkeän teknisen tiedon tai asiantuntemuksen peruutta-
mattomaan menetykseen; tai
- g) syntyisi samankaltaisia vakavien vaikeuksien tilanteita, jotka kyseinen jäsenvaltio on asianmukaisesti
perustellut.

3.1.2 Rakenneuudistussuunnitelma ja pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttaminen

- 45. Näiden suuntaviivojen mukainen rakenneuudistustuki ei voi rajoittua pelkkään rahoitustukeen, jonka tarkoituk-
sena on korvata aiemmat tappiot puuttumatta tappioiden syntymiseen johtaneisiin syihin. Rakenneuudistustuen
tapauksessa komissio vaatii tämän vuoksi, että asianomainen jäsenvaltio esittää realistisen, johdonmukaisen ja
kauaskantoisen rakenneuudistussuunnitelman, jonka tavoitteena on palauttaa tuensaajan pitkän aikavälin elin-
kelpoisuus⁽³²⁾. Rakenneuudistukseen voi sisältyä yksi tai useampi seuraavista seikoista: tuensaajan toiminnan
tehokas uudelleenorganisointi ja järjeistämisen, johon tavallisesti kuuluu luopuminen tappiollisesta toimin-
nasta, sellaisen nykyisen toiminnan rakenteellinen uudistaminen, jonka kilpailukyky voidaan palauttaa, ja mah-
dollinen toiminnan monipuolistaminen suuntautumalla uuteen tuottavampaan toimintaan. Siihen liittyy yleensä
myös rahoitusrakenteen uudistaminen, joka toteutetaan uusien tai nykyisten osakkeenomistajien pääomapanok-
silla ja velkojien hyväksymällä velan vähentämisellä.
- 46. Tämän vuoksi tuen myöntämisen edellytyksenä on oltava rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpano, ja
komission on hyväksyttävä rakenneuudistussuunnitelma jokaisen yksittäisen tuen osalta.
- 47. Rakenneuudistussuunnitelman on mahdollistettava yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palautuminen
kohtuullisessa ajassa yrityksen tulevia toimintaedellytyksiä koskevien realististen oletusten perusteella, jotka sul-
kevat pois kaiken muun valtiontuen, joka ei sisälly rakenneuudistussuunnitelmaan. Rakenneuudistustuen olisi
oltava mahdollisimman lyhyt. Komissiolle on esitettävä rakenneuudistussuunnitelma, joka sisältää kaikki tar-
peelliset tiedot ja erityisesti tässä jaksossa (3.1.2) vahvistetut tiedot.
- 48. Rakenneuudistussuunnitelmassa on esitettävä syyt tuensaajan vaikeuksiin ja tuensaajan omat heikkoudet sekä
selostettava, miten ehdotetuilla rakenneuudistustoimenpiteillä ratkaistaan tuensaajan ongelmat.
- 49. Rakenneuudistussuunnitelmassa on annettava tietoja tuensaajan liiketoimintamallista ja osoitettava, miten suun-
nitelma edistää sen pitkän aikavälin elinkelpoisuutta. Tähän olisi sisällyttävä erityisesti tiedot tuensaajan organi-
saatorakenteesta, rahoituksesta, hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä ja kaikista muista merkityksellisistä sei-
koista. Rakenneuudistussuunnitelmassa olisi arvioitava, olisiko tuensaajan vaikeudet voitu välttää asianmukai-
silla ja oikea-aikaisilla johdon toimilla, jos näin on, siinä olisi osoitettava, että tarkoituksenmukaisia muutoksia
liikkeenjohdossa on tehty. Jos yrityksen vaikeudet johtuvat sen liiketoimintamallin tai hallinnointi- ja ohjausjär-
jestelmän puutteista, tarkoituksenmukaisia muutoksia on tehtävä.
- 50. Suunnitellun rakenneuudistuksen odotetut tulokset olisi osoitettava perusskenaariossa ja pessimistisessä (tai
huonoimman vaihtoehdon) skenaariossa. Tätä varten rakenneuudistussuunnitelmassa olisi otettava huomioon
muun muassa kysynnän ja tarjonnan nykytilanne ja ennakoitu kehitys merkityksellisillä tuotemarkkinoilla sekä
alan tärkeimmät kustannustekijät, ja sen on perustuttava perusskenaarion ja epäedullisen skenaarion oletuksiin
sekä tuensaajan erityisiin vahvuuksiin ja heikkouksiin. Oletuksia olisi verrattava asianmukaisiin alakohtaisiin
vertailuarvoihin, ja niitä olisi tarvittaessa mukautettava maa- ja alakohtaisiin olosuhteisiin. Tuensaajan olisi esi-
tettävä markkinatutkimus ja herkkyyshanalyysi, jossa yksilöidään tuensaajan tulokseen eniten vaikuttavat para-
metrit ja tärkeimmät riskitekijät tulevaisuudessa.

⁽³²⁾ Suuntaa antava rakenneuudistussuunnitelman malli esitetään liitteessä II.

51. Tuensaajan elinkelpoisuuden palautumisen olisi perustuttava pääasiassa yrityksen sisäisiin toimenpiteisiin, joihin kuuluu erityisesti luopuminen sellaisista toiminnoista, jotka pysyisivät keskipitkällä aikavälillä rakenteellisesti tappiollisina. Elinkelpoisuuden palautuminen ei saa perustua hintojen, kysynnän tai niukkojen resurssien tarjonnan muutosten kaltaisia ulkoisia tekijöitä koskeviin optimistisiin oletuksiin eikä siihen, että tuensaaja suoriutuu markkinoita ja kilpailijoitaan paremmin taikka laajentaa toimintaansa uusiin toimintoihin, joista sillä ei ole kokemusta eikä näyttöä (jollei se ole asianmukaisesti perusteltua ja tarpeellista toiminnan monipuolistamiseen ja elinkelpoisuuteen liittyvistä syistä).
52. Pitkän aikavälin elinkelpoisuus on saavutettu, kun yritys pystyy vastaamaan itse kaikista kustannuksistaan, myös poistoista ja rahoituskuluista, ja sille jää sen jälkeen vielä asianmukainen pääoman tuotto. Rakenneuudistuksen läpikäyneen yrityksen olisi voitava kilpailla markkinoilla omin voimin.

3.2 Tarve tukitoimenpiteisiin

53. Jäsenvaltioiden, jotka aikovat myöntää rakenneuudistustukea, on esitettävä vertailu uskottavaan vaihtoehtoiseen skenaarioon, johon ei liity valtiontukea. Vertailusta on käytävä ilmi, kuinka 3.1.1 jakson mukaista tavoitetta tai tavoitteita ei saavutettaisi tai saavutettaisiin vähäisemmässä määrin kyseisessä vaihtoehtoisessa skenaariossa. Tällaisiin skenaarioihin voi sisältyä esimerkiksi velkojen uudelleenjärjestely, omaisuuserien myynti, yksityisen pääoman hankinta, myynti kilpailijalle tai yrityksen osien erottaminen, kussakin tapauksessa joko käynnistämällä maksukyvyttömyys- tai uudelleenorganisointimenettely tai muulla tavoin.

3.3 Tarkoituksenmukaisuus

54. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tuki myönnetään muodossa, joka mahdollistaa tavoitteen saavuttamisen vähiten vääristymistä aiheuttavalla tavalla. Vaikeuksissa olevien yritysten tapauksessa tämä voidaan saavuttaa varmistamalla, että tuki on muodossa, joka on tarkoituksenmukainen tuensaajan vaikeuksien voittamiseksi, ja että tuesta maksetaan asianmukainen korvaus. Tässä jaksossa esitetään vaatimukset, joita on noudatettava, jotta voidaan osoittaa tuen tarkoituksenmukaisuus.

3.3.1 Pelastamistuki

55. Pelastamistuen on täytettävä seuraavat edellytykset, jotta komissio voi hyväksyä sen:

- a) tuen on oltava väliaikaista maksuvalmiustukea, joka myönnetään lainatakauksina tai lainoina;
- b) lainan kustannusten, tai lainatakausten tapauksessa taatun lainan kokonaiskustannusten, mukaan lukien lainan korko ja takausmaksu, on täytettävä 56 kohdan edellytykset;
- c) jollei jäljempänä d alakohdassa muuta määrätä, laina on maksettava takaisin ja takauksen voimassaolon on päätyttävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun ensimmäinen lainaerä on siirretty tuensaajalle;
- d) jäsenvaltioiden on sitouduttava toimittamaan komissiolle kuuden kuukauden kuluessa pelastamistuen hyväksymisestä tai ilmoittamattoman tuen tapauksessa kuuden kuukauden kuluessa ensimmäisen lainaerän siirtämisestä tuensaajalle
 - i. todisteet siitä, että laina on maksettu kokonaisuudessaan takaisin ja/tai että takaus on päättynyt; tai
 - ii. edellyttäen, että tuensaaja täyttää vaikeuksissa olevalle yritykselle vahvistetut edellytykset (eikä sillä ole ainoastaan kiireellisiä rahoitustarpeita 29 kohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa) rakenneuudistussuunnitelma, joka täyttää 3.1.2 jakson edellytykset; rakenneuudistussuunnitelman toimittamisen jälkeen pelastamistuen hyväksyntää jatketaan automaattisesti siihen asti kunnes komissio antaa lopullisen päätöksen rakenneuudistussuunnitelmasta, paitsi jos komissio päättää, että pelastamistuen jatkaminen ei ole perusteltua tai sitä olisi rajoitettava ajallisesti tai määrällisesti; kun rakenneuudistussuunnitelma, johon tukea haettiin, on valmis ja käytössä, kaikkea lisätukea pidetään rakenneuudistustukena; tai
 - iii. selvitystilas suunnitelma jossa esitetään perustellusti toimet, jotka johtavat tuensaajan likvidaatioon kohtuullisessa ajassa ilman lisätukea.

- e) Pelastamistukea ei saa käyttää rakenteellisten toimenpiteiden, kuten merkittävien liiketoimintojen tai omaisuusserien hankinnan, rahoittamiseen, elleivät ne ole välttämättömiä pelastamisajanjakson aikana tuensaajan elinkelpoisuuden kannalta.

56. Sen korvauksen tason, joka tuensaajan on maksettava pelastamistuesta, olisi heijastettava tuensaajan luottokelpoisuutta ottamatta huomioon maksuvalmiusongelmien ja valtiontuen väliaikaisia vaikutuksia, ja sen olisi kannustettava tuensaajaa maksamaan tuki takaisin mahdollisimman nopeasti. Sen vuoksi komissio edellyttää, että korvauksen taso ei saa alittaa viitekorkoa, joka vahvistetaan viitekorkotiedonannossa⁽³³⁾ heikkojen yritysten osalta, jotka tarjoavat tavanomaiset vakuudet (tällä hetkellä 12 kuukauden IBOR + 400 peruspistettä)⁽³⁴⁾ ja sitä on korotettava vähintään 50 peruspistettä, kun on kyse pelastamistuesta, jonka hyväksyntää jatketaan 55 kohdan d alakohdan ii alakohdan mukaisesti.
57. Jos on näyttöä siitä, että 56 kohdassa vahvistettu korko ei ole asianmukainen vertailukohde, esimerkiksi kun se poikkeaa huomattavasti tuensaajan hiljattain liikkeeseenlaskemien samankaltaisten instrumenttien markkinahinnasta, komissio voi mukauttaa vaadittua korvaustasoa vastaavasti.

3.3.2 Rakenneuudistustuki

58. Jäsenvaltiot voivat vapaasti valita, missä muodossa rakenneuudistustuki myönnetään. Niiden olisi kuitenkin varmistettava tällöin, että valittu väline on tarkoituksenmukainen kyseessä olevan ongelman ratkaisemisen kannalta. Jäsenvaltioiden olisi erityisesti arvioitava, liittyvätkö tuensaajien ongelmat likviditeettiin vai vakavaraisuuteen, ja valittava tarkoituksenmukaiset välineet todettujen ongelmien ratkaisemiseksi. Esimerkiksi vakavaraisuusongelmien tapauksessa saattaa olla tarkoituksenmukaista lisätä varoja vahvistamalla pääomapohjaa, kun taas tilanteessa, jossa ongelmana on pääasiassa likviditeetti, voi riittää avun tarjoaminen lainojen tai lainatakausten muodossa.

3.4 Kannustava vaikutus

59. Jäsenvaltion, joka aikoo myöntää rakenneuudistustukea, on osoitettava, että ilman tukea tuensaaja olisi järjestely uudelleen, myyty tai asetettu selvitystilaan tavalla, jolla ei olisi saavutettu 3.1.1 jaksossa tarkoitettua yhteisen edun mukaista tavoitetta. Tämä voidaan osoittaa osana 53 kohdan mukaista analyysia.

3.5 Tuen oikeasuhteisuus / tuen rajaaminen välttämättömään

3.5.1 Pelastamistuki

60. Pelastamistuen on rajoitettava määrään, joka tarvitaan tuensaajan toimintakyvyn säilyttämiseksi kuuden kuukauden ajan. Määritettäessä kyseistä määrää huomioon on otettava liitteessä I esitetyn laskutoimituksen tulos. Tämän laskutoimituksen tuloksen ylittävä tuki voidaan hyväksyä ainoastaan, jos se on perusteltu asianmukaisesti esittämällä likviditeetisuunnitelma, jossa määritellään tuensaajan likviditeettitarpeet seuraavan puolen vuoden aikana.

3.5.2 Rakenneuudistustuki

61. Tukimäärä ja -intensiteetti on rajattava määrään, joka on ehdottomasti välttämätön rakenneuudistuksen toteuttamiseksi ottaen huomioon tuensaajan, sen osakkeenomistajien tai yhtymän, johon tuensaaja kuuluu, käytettävissä olevat varat. Erityisesti on varmistettava, että rakenneuudistuksen kustannusten rahoittamiseen osallistutaan riittävällä omalla rahoitusosuudella, ja vastuunjako, kuten tässä 3.5.2 jaksossa tarkemmin esitetään. Tässä arvioinnissa otetaan huomioon aikaisemmin mahdollisesti myönnetty pelastamistuki.

⁽³³⁾ Komission tiedonanto viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta (EUVL C 14, 19.1.2008, s. 6).

⁽³⁴⁾ Selvyyden vuoksi on todettava, että kyseisen tiedonannon lainamarginaalitalukkoon sisältyvää pelastamistuesta maksettavaa korvausta koskevaa alaviitettä ei sovelleta tukeen, jota arvioidaan näiden suuntaviivojen nojalla.

3.5.2.1 Oma rahoitusosuus

62. Rakenneuudistuksen kustannusten rahoittamiseen on osallistuttava⁽³⁵⁾ merkittävällä määrällä tuensaajan, sen osakkeenomistajien tai velkojen taikka sen yhtiön, johon tuensaaja kuuluu, omia varoja tai uusien sijoittajien varoja. Tällaisen oman rahoitusosuuden olisi tavallisesti oltava verrattavissa myönnettävään tukeen sen suhteen, miten se vaikuttaa tuensaajan vakavaraisuuteen tai likviditeettiasemaan. Esimerkiksi kun myönnettävä tuki vahvistaa tuensaajan omaa pääomaa, myös omaan rahoitusosuuteen olisi sisällyttävä toimenpiteitä, jotka lisäävät omaa pääomaa, kuten uuden pääoman hankkiminen olemassa olevilta osakkeenomistajilta, olemassa olevan velan tai pääomalainojen alaskirjaus tai velan muuntaminen osakepääomaksi tai uuden ulkopuolisen oman pääoman hankkiminen markkinaehdoin. Komissio ottaa huomioon sen, missä määrin oman rahoitusosuuden vaikutus on verrattavissa myönnettävän tuen vaikutukseen, arvioidessaan kilpailun vääristymistä rajoittavien toimenpiteiden tarvittavaa laajuutta 90 kohdan mukaisesti.
63. Rahoitusosuuden on oltava todellinen ja mahdollisimman suuri, eikä siihen voida laskea arvioituja tulevia voittoja, kuten kassavirtaa. Valtion tai julkisen yhtiön rahoitusosuus voidaan ottaa huomioon ainoastaan, jos siihen ei sisälly tukea. Tällaisesta tilanteesta voi olla kyse erityisesti silloin, kun rahoitusosuus tulee taholta, joka on riippumaton tuen myöntävästä viranomaisesta (kuten valtion omistama pankki tai julkinen holdingyhtiö) ja joka tekee sijoitus päätöksen omien liiketaloudellisten etujensa perusteella⁽³⁶⁾.
64. Oma rahoitusosuus katsotaan yleensä riittäväksi, jos sen määrä on vähintään 50 prosenttia rakenneuudistuksen kustannuksista. Jos jäsenvaltio osoittaa poikkeusolojen ja erityisten vaikeuksien olemassaolon, komissio voi hyväksyä rahoitusosuuden, joka on pienempi kuin 50 prosenttia rakenneuudistuskustannuksista, edellyttäen että rahoitusosuus on kuitenkin merkittävä.

3.5.2.2 Vastuunjako

65. Jos valtiontukea myönnetään muodossa, joka vahvistaa tuensaajan omaa pääomaa, esimerkiksi kun valtio myöntää avustuksia, sijoittaa pääomaa tai poistaa velkoja kirjanpidosta, tällöin seurauksena voi olla sijoittajien ja huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen suojelu vaikutuksilta, joita niiden päätöksellä sijoittaa tuensaajaan olisi. Tämä voi luoda moraalikatoa ja heikentää markkinakuria. Tämän vuoksi tappioiden kattamiseen olisi myönnettävä tukea ainoastaan ehdoin, joiden mukaan nykyiset sijoittajat osallistuvat vastuunjakoon asianmukaisesti.
66. Asianmukainen vastuunjako tarkoittaa yleensä sitä, että olemassa olevien osakkeenomistajien ja tarvittaessa huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen on katettava tappiot kokonaisuudessaan. Huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen olisi osallistuttava tappioiden kattamiseen joko kyseisen instrumentin pääoman muuntamisella osakepääomaksi tai alaskirjauksella. Näin ollen valtion toimenpiteitä olisi toteutettava vasta sen jälkeen, kun tappiot on jaettu kokonaisuudessaan olemassa oleville osakkeenomistajille ja huonommassa etuoikeusasemassa oleville velkojille⁽³⁷⁾. Rahavarojen ulosvirtaus tuensaajalta osakepääoman tai etuoikeusasemaltaan huonomman velan haltijoille olisi joka tapauksessa estettävä rakenneuudistuksen aikana, mikäli se on lainsäädännön puitteissa mahdollista, jollei sillä ole suhteetonta vaikutusta niihin, jotka ovat sijoittaneet uutta omaa pääomaa.
67. Asianmukainen vastuunjako tarkoittaa myös sitä, että kaikki valtiontuki, joka vahvistaa tuensaajan omaa pääomaa, olisi myönnettävä ehdoin, jotka antavat valtiolle kohtuullisen osuuden tuensaajan tulevasta arvonnoususta ottaen huomioon sen, kuinka paljon omaa pääomaa valtio sijoittaa verrattuna yhtiön jäljellä olevaan omaan pääomaan tappioiden kattamisen jälkeen.
68. Komissio voi hyväksyä poikkeuksia 66 kohdassa vahvistettujen toimenpiteiden täysimääräisestä täytäntöönpanosta, jos kyseiset toimenpiteet johtaisivat muussa tapauksessa kohtuuttomaan lopputulokseen. Näin voisi olla esimerkiksi silloin, kun tuen määrä on vähäinen verrattuna omaan rahoitusosuuteen, tai kun kyseinen jäsenvaltio osoittaa, että huonommassa etuoikeusasemassa olevat velkojat saisivat rahamääräisesti vähemmän kuin tavallisessa maksukyvyttömyysmenettelyssä ja ilman valtiontuen myöntämistä.

⁽³⁵⁾ Tähän osuuteen ei saa sisältyä tukea. Näin ei ole esimerkiksi silloin, kun lainaan liittyy korkotukea tai tukea sisältäviä valtiontakauksia.

⁽³⁶⁾ Ks. esim. komission päätös asiassa SA.32698, Air Åland.

⁽³⁷⁾ Tätä varten on määritettävä yrityksen tasetilanne tuen myöntämisaikana.

69. Komissio ei järjestelmällisesti edellytä paremmassa etuoikeusasemassa olevien velkainstrumenttien haltijoiden osallistumista tuensaajan oman pääoman vahvistamiseen. Se voi kuitenkin katsoa tällaisen osallistumisen perusteeksi alentaa kilpailun vääristymistä rajoittavien toimenpiteiden tasoa 90 kohdan mukaisesti.

3.6 Kielteiset vaikutukset

3.6.1 Tuen ainutkertaisuuden periaate

70. Jotta voidaan vähentää moraalikatoa, liiallisen riskinoton kannustimia ja potentiaalista kilpailun vääristymistä, vaikeuksissa oleville yrityksille olisi myönnettävä tukea vain yhteen rakenneuudistustoimeen. Tätä kutsutaan tuen ainutkertaisuuden periaatteeksi. Yrityksen, joka on jo saanut tukea näiden suuntaviivojen mukaisesti, tarve saada lisää vastaavaa tukea osoittaa, että yrityksen vaikeudet ovat joko luonteeltaan toistuvia tai niitä ei käsitelty asianmukaisesti, kun aiempi tuki myönnettiin. Toistuvat valtion toimenpiteet todennäköisesti aiheuttavat moraalikatoa ja kilpailun vääristymistä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.
71. Ilmoittaessaan komissiolle pelastamis- tai rakenneuudistustukea koskevasta hankkeesta jäsenvaltion on mainittava, onko yritykselle jo aiemmin myönnetty pelastamistukea, rakenneuudistustukea tai väliaikaista rakenneuudistustukea, mukaan lukien tuet, jotka on myönnetty ennen näiden suuntaviivojen voimaantuloa tai joista ei ole ilmoitettu ⁽³⁸⁾. Jos tukea on myönnetty ja tuen myöntämisestä, rakenneuudistuksen päättymisestä tai rakenneuudistussuunnitelman toteuttamisen keskeyttämisestä (riippuen siitä, mikä näistä on tapahtunut viimeksi) on kulunut vähemmän kuin 10 vuotta ⁽³⁹⁾, komissio ei hyväksy uutta tukea näiden suuntaviivojen nojalla.
72. Poikkeukset tähän sääntöön ovat sallittuja seuraavissa tapauksissa:
- a) rakenneuudistustukea myönnetään pelastamistuen myöntämisen jälkeen osana yksittäistä rakenneuudistustoimea;
 - b) pelastamistukea tai väliaikaista rakenneuudistustukea on myönnetty näiden suuntaviivojen mukaisesti eikä sen jälkeen ole myönnetty rakenneuudistustukea, jos
 - i. yrityksen voitiin kohtuudella olettaa olevan pitkällä aikavälillä elinkelpoinen, kun tuki myönnettiin näiden suuntaviivojen nojalla, ja
 - ii. vähintään viisi vuotta on kulunut ja uusi pelastamis- tai rakenneuudistustuki on välttämätön sellaisen odottamattoman tilanteen ⁽⁴⁰⁾ vuoksi, josta yritys ei itse ole vastuussa;
 - c) poikkeuksellisissa ja odottamattomissa tilanteissa, joista yritys ei itse ole vastuussa.
73. Tuen myöntämistä seuraavat tuensaajayrityksen omistussuhteiden muutokset sekä oikeudelliset tai hallinnolliset menettelyt, jotka tervehdyttävät yrityksen tasetta, vähentävät vastuuta tai poistavat aiempia velkoja, eivät vaikuta tuen ainutkertaisuuden periaatteen soveltamiseen, jos kyse on saman yrityksen toiminnan jatkumisesta.
74. Jos yhtymä on saanut pelastamistukea, rakenneuudistustukea tai väliaikaista rakenneuudistustukea, komissio ei tavallisesti hyväksy itse yhtymälle tai siihen kuuluville yksiköille myönnettävää uutta pelastamis- tai rakenneuudistustukea, jos on kulunut vähemmän kuin 10 vuotta tuen myöntämisestä, rakenneuudistusvaiheen päättymisestä tai rakenneuudistussuunnitelman toteuttamisen keskeyttämisestä, riippuen siitä, mikä näistä on tapahtunut

⁽³⁸⁾ Ilmoittamatta jätettyä tukea arvioidessaan komissio ottaa huomioon, olisiko tuki voitu julistaa sisämarkkinoille soveltuvaksi muunlaisena tukena kuin pelastamis- tai rakenneuudistustukena.

⁽³⁹⁾ Viisi vuotta, jos kyseessä on maatalouden alkutuotanto.

⁽⁴⁰⁾ Odottamattomaksi tilanteeksi määritellään tilanne, jota yritysjohto ei voinut mitenkään ennakoida, kun rakenneuudistussuunnitelma laadittiin, ja joka ei johdu yritysjohtoon laiminlyönnistä tai virheistä eikä yhtymän, johon yritys kuuluu, päätöksistä.

viimeksi. Jos jokin yhtymään kuulunut yksikkö on saanut pelastamistukea, rakenneuudistustukea tai väliaikaista rakenneuudistustukea, yhtymälle kokonaisuudessaan ja muille yhtymään kuuluville yksiköille aiempaa tuensaa-jaa lukuun ottamatta voidaan myöntää pelastamis- tai rakenneuudistustukea (edellyttäen, että muita näiden suuntaviivojen säännöksiä noudatetaan). Jäsenvaltioiden on osoitettava, ettei yhtymältä tai muilta yhtymään kuuluvilta yksiköiltä siirretä tukea aiemmalle tuensaaajalle.

75. Jos yritys ottaa haltuunsa jonkin toisen yrityksen, varsinkin sellaisen, joka on ollut jonkin 73 kohdassa tarkoitetun menettelyn kohteena tai maksukyvyttömyydestä johtuvassa, kansallisen lainsäädännön mukaisessa yleistäyt-täntöönpanomenettelyssä, ja se on jo saanut pelastamistukea, rakenneuudistustukea tai väliaikaista rakenneuudistustukea, tuen ainutkertaisuuden periaatetta ei sovelleta ostajayritykseen edellyttäen, että vanhan yrityksen ja ostajayrityksen välillä ei ole taloudellista jatkuvuutta ⁽⁴¹⁾.

3.6.2 Kilpailun vääristymistä rajoittavat toimenpiteet

76. Kun myönnetään rakenneuudistustukea, on toteutettava kilpailun vääristymistä rajoittavia toimenpiteitä, jotta kaupankäynnin edellytyksiä haittaavat vaikutukset olisivat mahdollisimman vähäiset ja myönteiset vaikutukset kielteisiä suuremmat. Komissio arvioi tällaisten toimenpiteiden asianmukaista muotoa ja soveltamisalaa tämän jakson (3.6.2) mukaisesti.

3.6.2.1 Kilpailun vääristymistä rajoittavien toimenpiteiden luonne ja muoto

77. Rajoittamatta 84 kohdan soveltamista toimenpiteet kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi ovat tavallisesti rakenteellisia toimenpiteitä. Jos se on asianmukaista kilpailun vääristymien poistamiseksi erityistapauksissa, komissio voi hyväksyä toimintaa sääteleviä toimenpiteitä, joita ei mainita 84 kohdassa, tai markkinoiden avaamistoimenpiteitä, joilla korvataan osittain tai kokonaan muuten vaaditut rakenteelliset toimenpiteet.

Rakenteelliset toimenpiteet – liiketoimintojen luovutus ja supistaminen

78. Rakenneuudistustukea saavia yrityksiä voidaan vaatia luopumaan omaisuuseristä tai supistamaan kapasiteettia tai markkinaläsnäoloa kilpailun vääristymisen rajoittamista koskevien toimenpiteiden kalibroinnin kriteereihin (ks. 3.6.2.2 jakso) perustuvan arvioinnin tulosten mukaisesti. Tällaisia toimenpiteitä olisi toteutettava etenkin markkinoilla, joilla yrityksellä on rakenneuudistuksen jälkeen huomattava markkina-asema, ja erityisesti sellaisilla markkinoilla, joilla on huomattavaa ylikapasiteettia. Liiketoimintojen luovutus kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi olisi suoritettava ilman aiheutonta viivytystä, ottaen huomioon luovutettavien omaisuuserien tyypit ja luovutuksen mahdolliset esteet ⁽⁴²⁾, ja joka tapauksessa rakenneuudistussuunnitelman voimassaolon aikana. Omaisuuserien luovutukset, velvoitteiden poistaminen kirjanpidosta ja tappiollisen toiminnan lopettaminen, jotka olisivat joka tapauksessa tarpeen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttamiseksi, eivät 3.6.2.2 jaksossa esitettyjen periaatteiden valossa yleensä riitä poistamaan kilpailun vääristymistä.
79. Jotta tällaisilla toimenpiteillä voitaisiin lisätä kilpailua ja myötävaikuttaa sisämarkkinoihin, niillä olisi suosittava uusien kilpailijoiden pääsyä markkinoille, olemassa olevien pienten kilpailijoiden toiminnan laajentamista tai rajat ylittävää toimintaa. Toiminnan supistamista kansallisten rajojen sisälle ja sisämarkkinoiden pirstoutumista olisi vältettävä.
80. Kilpailun vääristymistä rajoittavien toimenpiteiden ei pitäisi johtaa markkinoiden rakenteen heikentymiseen. Rakenteelliset toimenpiteet pitäisi sen vuoksi yleensä toteuttaa myymällä toimintaansa jatkavia, elinkelpoisia ja itsenäisiä liiketoimintoja, jotka voivat kilpailla tehokkaasti pitkällä aikavälillä, jos sopiva ostaja harjoittaa liiketoimintaa. Jos tällaista liiketoimintayksikköä ei ole, tuensaaaja voisi irrottaa ja myydä olemassa olevan,

⁽⁴¹⁾ Ks. yhdistetyt asiat C-328/99 ja 399/00, Italia ja SIM 2 Multimedia v. komissio, tuomio 8.5.2003 (Kok., s. I-4035); yhdistetyt asiat T-415/05, T-416/05 ja T-423/05, Kreikka ym. v. komissio, tuomio 13.9.2010 (Kok., s. II-4749); asia T-123/09, Ryanair v. komissio, tuomio 28.3.2012 (vahvistettu valituksessa annetulla Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiolla asiassa C-287/12 P, ei vielä julkaistu).

⁽⁴²⁾ Esimerkiksi omaisuuserien muodostaman salkun tai yksittäisten omaisuuserien myynti voivat olla mahdollisia. Kyseiset toimet olisi sen vuoksi toteutettava huomattavasti nopeammin kuin jatkuvan liiketoiminnan myynti, erityisesti jos myytävä liiketoiminto olisi irrotettava suuremmasta yksiköstä.

asianmukaisesti rahoitetun toiminnon. Näin luotaisiin uusi elinkelpoinen yksikkö, jonka pitäisi pystyä kilpailemaan markkinoilla. Rakenteelliset toimenpiteet, jotka toteutetaan pelkästään omaisuuserien myyntinä ja joihin ei liity sellaisen elinkelpoisen yksikön perustamista, joka pystyy kilpailemaan markkinoilla, eivät säilytä kilpailua yhtä tehokkaasti. Sen vuoksi ne hyväksytään vain poikkeustapauksissa, kun asianomainen jäsenvaltio osoittaa, että muuntotyypiset rakenteelliset toimenpiteet eivät olisi toteuttamiskelpoisia tai ne vaarantaisivat vakavasti yrityksen taloudellisen elinkelpoisuuden.

81. Tuensaajan olisi helpotettava toimintojen myyntiä esimerkiksi pitämällä ne erillään muista liiketoiminnoista ja lupaamalla olla tavoittelematta myytävien liiketoimintojen asiakkaita.
82. Jos vaikuttaa siltä, että voi olla vaikeaa löytää ostajaa omaisuuserille, jotka tuensaaja aikoo myydä, tuensaajan on heti tällaisista vaikeuksista tietoiseksi tultuaan nimettävä vaihtoehtoisesti myytävät omaisuuserät tai asianomaisilla markkinoilla toteutettavat vaihtoehtoiset toimet siltä varalta, että ensisijainen omaisuuserien myynti epäonnistuu.

Toimintaa säätelevät toimenpiteet

83. Toimintaa säätelevillä toimenpiteillä pyritään varmistamaan, että tuki käytetään ainoastaan rahoittamaan yrityksen pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttaminen ja että sitä ei käytetä väärin vakavien ja jatkuvien markkinarakenteen vääristymien pitkittämiseen tai tuensaajan suojaamiseen terveeltä kilpailulta.
84. Seuraavia toimintaa sääteleviä toimenpiteitä on sovellettava kaikissa tapauksissa, jotta vältetään rakenteellisten toimenpiteiden vaikutusten heikentyminen, ja niitä olisi periaatteessa sovellettava rakenneuudistussuunnitelman koko voimassaoloajan:
- a) Tuensaajia on vaadittava pidättäytymään hankkimasta yritysten osakkeita rakenneuudistuksen aikana, paitsi jos se on välttämätöntä tuensaajan pitkän aikavälin elinkelpoisuuden varmistamiseksi. Tällä pyritään varmistamaan, että tukea käytetään elinkelpoisuuden palauttamiseen eikä investointien rahoittamiseen tai tuensaajan läsnäolon laajentamiseen olemassa olevilla tai uusilla markkinoilla. Kun tällaisista ostoista ilmoitetaan komissiolle, se voi hyväksyä ne osana rakenneuudistussuunnitelmaa.
- b) Tuensaajia on vaadittava pidättäytymään valtiontuen esittämisestä kilpailuetuna, kun ne markkinoivat tavaroita ja palvelujaan.
85. Poikkeuksellisissa olosuhteissa voi olla välttämätöntä edellyttää, että tuensaajat pidättäytyvät harjoittamasta kaupallista toimintaa, jonka tarkoituksena on nopeasti lisätä niiden markkinaosuutta tietyillä tuote- tai maantieteellisillä markkinoilla tarjoamalla ehtoja (esim. hintoja tai muita kaupallisia ehtoja), joihin valtiontukea saamattomat kilpailijat eivät pysty vastaamaan. Tällaisia rajoituksia sovelletaan ainoastaan silloin, kun millään muulla rakenteellisella tai toimintaa säätelevällä oikaisukeinolla ei riittävällä tavalla pystytä puuttumaan havaittuun kilpailun vääristymiseen ja kun tällainen toimenpide ei itsessään rajoita kilpailua kyseisillä markkinoilla. Sovellettaessa tätä vaatimusta komissio vertaa tuensaajan tarjoamia ehtoja merkittävän markkinaosuuden omaavien uskottavien kilpailijoiden tarjoamiin ehtoihin.

Markkinoiden avaamistoimenpiteet

86. Komissio harkitsee kokonaisarviossaan jäsenvaltion antamia mahdollisia sitoumuksia, jotka koskevat joko jäsenvaltion tai tuensaajan hyväksymiä toimenpiteitä, joiden tavoitteena on edistää avoimuutta, vakautta ja kilpailua markkinoilla esimerkiksi helpottamalla markkinoille pääsyä ja markkinoilta poistumista. Näihin toimenpiteisiin sisältyvät erityisesti toimenpiteet, joiden tarkoituksena on avata tietyt tuensaajan toimintaan suoraan tai epäsuorasti liittyvät markkinat muille unionin toimijoille unionin lainsäädäntöä noudattaen. Tällaiset aloitteet voivat korvata muita kilpailun vääristymistä rajoittavia toimenpiteitä, joita tuensaajalta tavallisesti edellytettäisiin.

3.6.2.2 Kilpailun vääristymistä rajoittavien toimenpiteiden kalibrointi

87. Kilpailun vääristymistä rajoittavilla toimenpiteillä pitäisi pystyä ratkaisemaan sekä moraalikatoon liittyvät ongelmat että mahdolliset vääristymät markkinoilla, joilla tuensaaja toimii. Näiden toimenpiteiden laajuus riippuu useista tekijöistä, kuten erityisesti tuen määrästä ja luonteesta sekä myöntämishdoista ja -olosuhteista; yrityksen koosta⁽⁴³⁾ ja suhteellisesta painoarvosta markkinoilla ja asianomaisten markkinoiden ominaispiirteistä; ja siitä, missä määrin moraalikatoon liittyviä ongelmia on jäljellä omaan rahoitusosuuteen ja vastuunjakoon liittyvien toimenpiteiden soveltamisen jälkeen.
88. Erityisesti komissio tarkastelee tuen määrää, tarvittaessa likiarvoina, ja tuen luonnetta sekä absoluuttisina lukuina että suhteessa tuensaajan kaikkiin varoihin ja markkinoiden kokoon.
89. Komissio tarkastelee tuensaajan kokoa ja suhteellista painoarvoa markkinoilla, joilla se toimii, sekä ennen rakenneuudistusta että sen jälkeen arvioidakseen tuen todennäköiset vaikutukset asianomaisilla markkinoilla verrattuna todennäköiseen lopputulokseen tilanteessa, jossa valtiontukea ei myönnetä. Toimenpiteet räätälöidään markkinoiden ominaispiirteitä⁽⁴⁴⁾ vastaaviksi, jotta tehokkaan kilpailun säilyminen voidaan varmistaa.
90. Moraalikadon osalta komissio arvioi myös oman rahoitusosuuden ja vastuunjaon tasoa. Suuremmat oman rahoitusosuuden ja vastuunjaon tasot kuin mitä edellytetään 3.5.2 jaksossa, rajoittamalla tuen määrää ja moraalikatoa, voivat pienentää tarvetta kilpailun vääristymistä rajoittaviin toimenpiteisiin.
91. Koska rakenneuudistustoimet voivat heikentää sisämarkkinoita, komissio suhtautuu myönteisesti kilpailun vääristymistä rajoittaviin toimenpiteisiin, jotka edistävät kansallisten markkinoiden säilymistä avoimina ja kitkattomina.
92. Kilpailun vääristymistä rajoittavat toimenpiteet eivät saisi vaarantaa tuensaajan mahdollisuuksia palauttaa elinkelpoisuutensa. Näin voi käydä esimerkiksi silloin, kun toimenpide on hyvin kallis toteuttaa tai kun jäsenvaltion asianmukaisesti perustelemassa poikkeustapauksessa toimenpiteet vähentäisivät tuensaajan toimintaa siinä määrin, että sen elinkelpoisuuden palauttaminen olisi vaarassa. Kilpailun vääristymistä rajoittavat toimenpiteet eivät myöskään saisi olla haitaksi kuluttajille ja kilpailulle.
93. Tuki, jolla katetaan 32–35 kohdassa kuvattuja rakenneuudistuksen sosiaalikuluja, on osoitettava selkeästi rakenneuudistussuunnitelmassa, koska pelkästään irtisanotun henkilökunnan eduksi tarkoitettuja sosiaalisia tukitoimenpiteitä ei oteta huomioon määritettäessä kilpailun vääristymistä rajoittavien toimenpiteiden laajuutta. Komissio pyrkii yhteisen edun vuoksi rakenneuudistussuunnitelman yhteydessä rajoittamaan mahdollisimman paljon rakenneuudistuksen sosiaalisia vaikutuksia muissa kuin tukea myöntävässä jäsenvaltiossa.

3.6.3 Tuensaajat, joille on aiemmin myönnetty sääntöjenvastaista valtiontukea

94. Jos vaikeuksissa olevalle yritykselle on aiemmin myönnetty sääntöjenvastaista tukea, jonka osalta komissio on tehnyt kielteisen päätöksen ja antanut takaisinperimismääräyksen, ja tällaista tuen takaisinperintää ei ole toteutettu neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999⁽⁴⁵⁾ 14 artiklan vastaisesti, kyseiselle yritykselle myönnettävää tukea näiden suuntaviivojen perusteella arvioitaessa otetaan huomioon vanhan tuen ja uuden tuen yhteisvaikutus ja se, että vanhaa tukea ei ole maksettu takaisin⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴³⁾ Tässä suhteessa komissio voi ottaa huomioon myös sen, onko kyseessä keski-suuri vai suuri yritys.

⁽⁴⁴⁾ Muun muassa keskittymisaste, kapasiteettirajoitteet, kannattavuus sekä markkinoille pääsyn ja toiminnan laajentamisen esteet voidaan ottaa huomioon.

⁽⁴⁵⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 659/1999, annettu 22 päivänä maaliskuuta 1999, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1).

⁽⁴⁶⁾ Asia C-355/95 P, Textilwerke Deggendorf v. komissio ja muut, tuomio 15.5.1997 (Kok., s. I-2549).

3.6.4 Tuen hyväksymiselle asetettavat erityisedellytykset

95. Komissio voi määrätä tarpeelliseksi katsomiaan edellytyksiä ja velvoitteita, joilla voidaan estää kilpailun vääristyminen yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, jos kyseinen jäsenvaltio ei ole sitoutunut toteuttamaan tällaisia toimenpiteitä. Se voi esimerkiksi vaatia jäsenvaltiota toteuttamaan itse tiettyjä toimenpiteitä, määräämään tiettyjä toimenpiteitä tuensaajalle tai olemaan myöntämättä tuensaajalle muunlaista tukea rakenneuudistusaikana.

3.7 Avoimuus

96. Jäsenvaltioiden on varmistettava seuraavien tietojen julkaiseminen internetissä kattavalla valtiontukisivustolla kansallisella tai alueellisella tasolla:

- hyväksytyn tukiohjelman tai yksittäisen tuen myöntämistä koskevan päätöksen ja sen täytäntöönpanosääntöjen koko teksti tai linkki siihen,
- tuen myöntävän viranomaisen (myöntävien viranomaisten) nimi,
- yksittäisten tuensaajien nimet, kullekin tuensaajalle myönnetyn tuen muoto ja määrä, myöntämispäivä, yrityslaji (pk-yritys / suuri yritys), alue, jolla tuensaaja sijaitsee (NUTS II -tasolla) ja tuensaajan harjoittaman toiminnan pääasiallinen toimiala (NACE:n kolminumerotasolla) ⁽⁴⁷⁾.

Tästä vaatimuksesta voidaan luopua, jos yksittäisen tuen määrä on alle 500 000 euroa (60 000 euroa, jos tuensaaja toimii maatalouden alkutuotannon alalla). Kun on kyse veroetuuksiin perustuvista ohjelmista, yksittäisiä tukimääriä ⁽⁴⁸⁾ koskevat tiedot voidaan esittää seuraavia vaihteluvälejä käyttäen (miljoonaa euroa): [0,06–0,5] (maatalouden alkutuotannossa toimivat tuensaajat); [0,5–1]; [1–2]; [2–5]; [5–10]; [10–30]; [30 ja enemmän].

Nämä tiedot on julkaistava tuen myöntämispäätöksen tekemisen jälkeen, ne on säilytettävä vähintään 10 vuoden ajan ja niiden oltava rajoituksetta yleisön saatavissa ⁽⁴⁹⁾. Jäsenvaltioita ei vaadita toimittamaan edellä mainittuja tietoja ennen 1. heinäkuuta 2016 ⁽⁵⁰⁾.

4. TUKIALUEILLA MYÖNNETTÄVÄT RAKENNEUUDISTUSTUET

97. Taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus on perussopimuksen 174 artiklan mukaisesti yksi Euroopan unionin ensisijaisista tavoitteista. Muiden alojen politiikan on perussopimuksen 175 artiklan mukaisesti osallistuttava tämän tavoitteen toteuttamiseen ⁽⁵¹⁾. Komissio ottaa näin ollen huomioon aluekehitystarpeet arvioidessaan tukialueilla myönnettävää rakenneuudistustukea. Vaikeuksissa olevan yrityksen sijainti tukialueella ei kuitenkaan ole riittävä peruste rakenneuudistustuen hyväksymiseksi. Aluetta ei keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä auta yritysten keinotekoinen tukeminen. Lisäksi on alueiden etujen mukaista, että ne aluekehityksen edistämiseksi käytävät varojaan niin, että elinkelpoista ja kestävää toimintaa voidaan kehittää mahdollisimman nopeasti. Kilpailun vääristymät on pyrittävä pitämään mahdollisimman vähäisinä myös silloin, kun tukia myönnetään tukialueilla toimiville yrityksille. Tässä yhteydessä on kiinnitettävä huomiota myös mahdollisiin haitallisiin heijastusvaikutuksiin, joita kyseisellä alueella ja muilla tukialueilla voi esiintyä.

⁽⁴⁷⁾ Lukuun ottamatta liikesalaisuuksia ja muita luottamuksellisia tietoja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja edellyttäen komission hyväksyntää (komission tiedonanto salassapitovelvollisuudesta valtiontukipäätöksissä, C(2003) 4582 (EUVL C 297, 9.12.2003, s. 6)).

⁽⁴⁸⁾ Julkaistava määrä on suurin sallittu veroetuus eikä kunakin vuonna vähennetty määrä (esim. verohyvityksen tapauksessa on julkaistava suurin sallittu verohyvitys eikä todellista määrää, joka mahdollisesti riippuu verotettavista tuloista ja vaihtelee joka vuosi).

⁽⁴⁹⁾ Nämä tiedot on julkaistava kuuden kuukauden kuluessa tuen myöntämisestä (tai veroetuutena myönnettävän tuen tapauksessa vuoden kuluessa päivästä, jona veroilmoitus on jätettävä). Jos on kyse sääntöjenvastaisesta tuesta, jäsenvaltioiden on huolehdittava näiden tietojen julkaisemisesta jälkikäteen viimeistään kuuden kuukauden kuluessa komission päätöksen päivämäärästä. Tietojen on oltava saatavilla sellaisessa muodossa, joka mahdollistaa hakujen tekemisen, tietojen poiminnan ja julkaisemisen internetissä, esimerkiksi csv- tai xml-muodossa.

⁽⁵⁰⁾ Tietoja ei tarvitse julkaista tuista, jotka on myönnetty ennen 1. heinäkuuta 2016, ja verotuen osalta tuesta, jota on haettu tai joka on myönnetty ennen 1. heinäkuuta 2016.

⁽⁵¹⁾ Perussopimuksen 175 artiklassa määrätään muun muassa, että "unionin politiikan ja toiminnan suunnittelussa ja täytäntöönpanossa sekä sisämarkkinoiden toteuttamisessa otetaan huomioon 174 artiklassa tarkoitettavat tavoitteet ja osallistutaan niiden toteuttamiseen".

98. Näin ollen 3 luvussa esitettyjä perusteita sovelletaan myös tukialueilla, myös silloin kun huomioon otetaan alueelliset kehittämistarpeet. Tukialueilla komissio kuitenkin soveltaa, jollei alakohtaisissa valtiontukisäännöissä toisin määrätä, 3.6.2 jakson määräyksiä kilpailun vääristymistä rajoittaviin toimenpiteisiin siten, että alueeseen kohdistuvia negatiivisia systeemisiä vaikutuksia voidaan rajoittaa. Tämä voi merkitä erityisesti kapasiteetin vähentämistä tai markkinaläsnäoloa koskevia vähemmän tiukkoja vaatimuksia. Näissä tapauksissa erotellaan toisistaan perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaista aluetukea saavat alueet ja 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan määräysten soveltamisalaan kuuluvat alueet, jotta ensin mainituilla alueilla esiintyvät vakavammat alueelliset ongelmat voidaan ottaa huomioon. Komissio voi hyväksyä rahoitusosuuden, joka on 64 kohtaa sovellettaessa alle 50 prosenttia rakenneuudistuksen kustannuksista, jos tukialueen erityisolosuhteet niin edellyttävät esimerkiksi silloin, kun tuensaajalla on suuria vaikeuksia saada markkinoilta uutta rahoitusta, koska se toimii tukialueella.

5. TUKI VAIKEUKSISSA OLEVILLE YLEISIIN TALOUDELLISIIN TARKOITUKSIIN LIITTYVIEN PALVELUJEN TARJOAJILLE

99. Kun komissio arvioi vaikeuksissa oleville yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tarjoajille myönnettävää tukea, se ottaa huomioon asianomaisen palvelun erityisluonteen ja erityisesti tarpeen taata palvelun tarjonnan jatkuvuus perussopimuksen 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
100. Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tarjoajat voivat tarvita tukea, jotta ne voisivat jatkaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tarjoamista ehdoilla, jotka ovat sopusoinnussa niiden pitkän aikavälin elinkelpoisuuden kanssa. Tämän vuoksi 47 kohtaa sovellettaessa pitkän aikavälin elinkelpoisuuden palauttaminen voi perustua erityisesti siihen oletukseen, että valtiontuki, joka täyttää yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevilla puitteissa⁽⁵²⁾ ja päätöksessä⁽⁵³⁾, parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1370/2007⁽⁵⁴⁾, parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1008/2008⁽⁵⁵⁾ ja lentoliikenteen suuntaviivoissa⁽⁵⁶⁾ tai neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3577/92⁽⁵⁷⁾ ja meriliikenteen suuntaviivoissa⁽⁵⁸⁾ asetetut tuen soveltuvuutta sisämarkkinoille koskevat vaatimukset, on käytettävissä kaikkien julkisen palvelun tehtävänäntöjen aikana, joista on tehty sopimus ennen rakenneuudistusjaksoa tai sen aikana.
101. Kun komissio arvioi vaikeuksissa oleville yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tarjoajille myönnettä tukea näiden suuntaviivojen mukaisesti, se ottaa huomioon kyseisen palveluntarjoajan saaman tuen kokonaisuudessaan, mukaan lukien mahdollinen julkisen palvelun velvoitteista maksettava korvaus. Koska yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tarjoajat voivat saada suuren osan tavanomaisista tuloistaan julkisesta palvelusta maksettavina korvauksina, tällä tavoin määritetyn tuen kokonaismäärä voi olla hyvin suuri suhteessa tuensaajan kokoon. Valtion taakka tuensaajan rakenneuudistuksessa voi tällöin näyttää suhteettoman suurelta. Kun komissio määrittää 3.5.2.1 jaksossa edellytettyä vastuunjako, se jättää tämän vuoksi huomiotta julkisesta palvelusta maksettavat korvaukset, jotka täyttävät yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevilla puitteissa ja päätöksessä, asetuksessa (EY) N:o 1370/2007, asetuksessa (EY) N:o 1008/2008 ja lentoliikenteen suuntaviivoissa tai neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3577/92 ja meriliikenteen suuntaviivoissa asetetut vaatimukset tuen soveltuvuudelle sisämarkkinoille.
102. Siltä osin kuin varat ovat välttämättömiä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tarjoamiseksi, ei ehkä ole käytännössä mahdollista vaatia tällaisten omaisuuserien myymistä toimenpiteillä, joilla rajoitetaan kilpailun vääristymistä 3.6.2 jaksossa tarkoitettulla tavalla. Tällaisissa tapauksissa komissio voi vaatia vaihtoehtoisia toimenpiteitä, jotka toteutetaan sen varmistamiseksi, ettei kilpailu vääristy siinä määrin, että se olisi yleisen edun vastaista. Tämä voidaan toteuttaa erityisesti luomalla mahdollisimman nopeasti tervettä kilpailua kyseisen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun alalle.

⁽⁵²⁾ Komission tiedonanto – julkisesta palvelusta maksettavana korvauksena myönnettävää valtiontukea koskevat Euroopan unionin puitteet (2011) (EUVL C 8, 11.1.2012, s. 15).

⁽⁵³⁾ Komission päätös 2012/21/EU, annettu 20 päivänä joulukuuta 2011, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen (EUVL L 7, 11.1.2012, s. 3).

⁽⁵⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1).

⁽⁵⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3), 16, 17 ja 18 artikla.

⁽⁵⁶⁾ Komission tiedonanto: Suuntaviivat valtiontuesta lentoasemille ja lentoyhtiöille (EUVL C 99, 4.4.2014, s. 3).

⁽⁵⁷⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 3577/92, annettu 7 päivänä joulukuuta 1992, palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta meriliikenteeseen jäsenvaltioissa (meriliikenteen kabotaasi) (EYVL L 364, 12.12.1992, s. 7).

⁽⁵⁸⁾ Komission tiedonanto C(2004) 43 – Yhteisön suuntaviivat meriliikenteen valtiontuelle (EUVL C 13, 17.1.2004, s. 3).

103. Jos yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun tarjoaja ei pysty noudattamaan näiden suuntaviivojen ehtoja, tarkasteltavana olevaa tukea ei voida pitää sisämarkkinoille soveltuvana. Näissä tapauksissa komissio voi kuitenkin hyväksyä sellaisen tuen maksamisen, joka on tarpeen yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun jatkuvuuden varmistamiseksi siihen asti kunnes palvelu annetaan uuden palveluntarjoajan tehtäväksi. Komissio hyväksyy tuen ainoastaan siinä tapauksessa, että asianomainen jäsenvaltio osoittaa objektiivisin perustein, että tuki on määrältään ja kestoaltaan tiukasti rajattu siihen, mikä on välttämätöntä yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvän palvelun toimeksiannon siirtämiseksi uudelle palveluntarjoajalle.

6. TUKIOHJELMAT PIENEMMILLE TUKIMÄÄRILLE JA TUENSAAJILLE

6.1 Yleiset edellytykset

104. Jos jäsenvaltiot haluavat myöntää näiden suuntaviivojen nojalla tukea pk-yrityksille tai pienemmille valtion omistamille yrityksille, tuki olisi yleensä myönnettävä tukiohjelmien nojalla. Tukiohjelmien käyttäminen auttaa rajoittamaan moraalikatkon liittyvää kilpailun vääristymistä, sillä niiden avulla jäsenvaltio pystyy ilmoittamaan etukäteen selvästi ehdot, joiden perusteella se voi päättää myöntää tukea vaikeuksissa oleville yrityksille.
105. Tukiohjelmissa on ilmoitettava pelastamistuen, rakenneuudistustuen tai väliaikaisen rakenneuudistustuen myöntämiseksi toteutettavassa toimesta yhdelle yritykselle myönnettävän tuen sallittu enimmäismäärä; tämä koskee myös suunnitelman muutoksia. Yhdelle yritykselle myönnettävän tuen enimmäismäärä saa olla enintään 10 miljoonaa euroa, mukaan lukien muista lähteistä tai muista tukiohjelmissa peräisin oleva tuki.
106. Vaikka tällaisten tukiohjelmien soveltuvuutta sisämarkkinoille arvioidaan yleensä 3, 4 ja 5 luvussa vahvistettujen edellytysten perusteella, on tarkoituksenmukaista yksinkertaistaa edellytyksiä tietyiltä osin, jotta jäsenvaltiot voisivat soveltaa kyseisiä edellytyksiä ilmoittamatta komissiolle ja jotta pienennettäisiin taakkaa, joka pk-yrityksille ja pienemmille valtion omistamille yrityksille aiheutuu vaadittujen tietojen toimittamisesta. Koska kyseessä olevat tukimäärät ja tuensaajat ovat pieniä, komissio katsoo, että mahdollisuus kilpailun merkittävään vääristymiseen on rajoitetumpi tällaisissa tapauksissa. Sen vuoksi 3, 4 ja 5 luvun määräyksiä sovelletaan tällaisiin tukiohjelmiin soveltuvin osin, jollei 6.2, 6.3, 6.4 ja 6.5 jaksossa muuta määrätä. Tässä luvussa annetaan myös määräyksiä, jotka koskevat väliaikaista rakenneuudistustukea ja tukiohjelmien kestoa ja arviointia.

6.2 Yhteisen edun mukainen tavoite

107. Yksittäisen pk-yrityksen⁽⁵⁹⁾ konkurssiin tuskin liittyy sellaisia sosiaalisia vaikeuksia tai markkinoiden toimintapuutteita, joita 44 kohdassa edellytetään, mutta pk-yritysten tapauksessa suurempana huolenaiheena on se, että arvokasta yritystoimintaa voidaan menettää, jos pk-yritykset, joilla on potentiaalia rakenneuudistukseen pitkän aikavälin elinkelpoisuutensa palauttamiseksi, eivät pysty toteuttamaan rakenneuudistusta maksuvalmiusongelmien vuoksi. Kun on kyse tuen myöntämisestä tukiohjelman nojalla, jäsenvaltion onkin ainoastaan osoitettava, että tuensaajan konkurssi aiheuttaisi todennäköisesti sosiaalisia vaikeuksia tai markkinoiden toimintapuutteen. Erityisesti on osoitettava, että:
- a) innovatiivisen pk-yrityksen tai suuren kasvupotentiaalin omaavan pk-yrityksen poistumisella markkinoilta olisi mahdollisia kielteisiä seurauksia;
 - b) sellaisen yrityksen, jolla on paljon yhteyksiä muihin paikallisiin tai alueellisiin yrityksiin, erityisesti muihin pk-yrityksiin, poistumisella markkinoilta olisi mahdollisia kielteisiä seurauksia;
 - c) luottomarkkinoiden toiminta on puutteellista tai niillä on haitallisia kannustimia, minkä seurauksena muutoin elinkelpoinen yritys ajautuisi konkurssiin; tai
 - d) syntyisi samankaltaisia vakavien vaikeuksien tilanteita, jotka tuensaaja on asianmukaisesti perustellut.
108. Poiketen siitä, mitä 50 kohdassa määrätään, tukiohjelmasta tukea saavien yritysten ei tarvitse toimittaa markkinatutkimusta.

⁽⁵⁹⁾ Tässä luvussa "pk-yrityksiin" sisältyvät pienemmät valtion omistamat yritykset.

6.3 Tarkoituksenmukaisuus

109. Edellä 55 kohdan d alakohdassa asetetun vaatimuksen katsotaan täyttyvän, jos pelastamistuki on myönnetty enintään kuuden kuukauden ajaksi, minkä ajan kuluessa tuensaajan asema on analysoitava. Ennen kyseisen ajanjakson päättymistä

- a) jäsenvaltion on hyväksyttävä rakenneuudistussuunnitelma tai selvitystilasuunnitelma, tai
- b) tuensaajan on toimitettava yksinkertaistettu rakenneuudistussuunnitelma 115 kohdan mukaisesti, tai
- c) laina on maksettava takaisin tai takaus päätettävä.

110. Poiketen siitä, mitä 57 kohdassa määrätään, jäsenvaltioiden ei tarvitse arvioida sitä, muodostaako 56 kohdan mukaisesti määritetty korvaus asianmukaisen vertailukohteen.

6.4 Tuen oikeasuhteisuus / tuen rajaaminen välttämättömään

111. Poiketen siitä, mitä 64 kohdassa määrätään, jäsenvaltiot voivat katsoa oman rahoitusosuuden olevan riittävä, jos se on keskisuurten yritysten tapauksessa vähintään 40 prosenttia rakenneuudistuskustannuksista tai pienten yritysten tapauksessa vähintään 25 prosenttia rakenneuudistuskustannuksista.

6.5 Kielteiset vaikutukset

112. Jäsenvaltion, joka aikoo myöntää pelastamistukea, rakenneuudistustukea tai väliaikaista rakenneuudistustukea, on tarkistettava, noudatetaanko 3.6.1 jaksossa vahvistettua tuen ainutkertaisuuden periaatetta. Tätä tarkoitusta varten jäsenvaltion on määritettävä, onko kyseiselle yritykselle jo aiemmin myönnetty pelastamistukea, rakenneuudistustukea tai väliaikaista rakenneuudistustukea, mukaan lukien tuet, jotka on myönnetty ennen näiden suuntaviivojen voimaantuloa tai joista ei ole ilmoitettu. Jos tukia on myönnetty ja pelastamistuen tai väliaikaisen rakenneuudistustuen myöntämisestä, rakenneuudistusvaiheen päättymisestä tai rakenneuudistussuunnitelman toteuttamisen keskeyttämisestä (riippuen siitä, mikä näistä on tapahtunut viimeksi) on kulunut vähemmän kuin 10 vuotta ⁽⁶⁰⁾, uutta pelastamistukea, rakenneuudistustukea tai väliaikaista rakenneuudistustukea ei saa myöntää, paitsi

- a) kun väliaikaista rakenneuudistustukea myönnetään pelastamistuen myöntämisen jälkeen osana yksittäistä rakenneuudistustoimea;
- b) kun rakenneuudistustukea myönnetään pelastamistuen tai väliaikaisen rakenneuudistustuen myöntämisen jälkeen osana yksittäistä rakenneuudistustoimea;
- c) kun pelastamistukea tai väliaikaista rakenneuudistustukea on myönnetty näiden suuntaviivojen mukaisesti eikä sen jälkeen myönnetä rakenneuudistustukea, jos
 - i. yrityksen voitiin kohtuudella olettaa olevan pitkällä aikavälillä elinkelpoinen, kun tuki myönnettiin näiden suuntaviivojen nojalla, ja
 - ii. vähintään viisi vuotta on kulunut ja uusi pelastamistuki, rakenneuudistustuki tai väliaikainen rakenneuudistustuki on välttämätön sellaisen odottamattoman tilanteen vuoksi, josta yritys ei itse ole vastuussa;
- d) poikkeuksellisissa ja odottamattomissa tilanteissa, joista yritys ei itse ole vastuussa.

113. Kilpailun vääristymistä rajoittavat toimenpiteet vaikuttavat todennäköisesti suhteettoman paljon pieniin yrityksiin erityisesti siksi, että niiden toteuttaminen on työlästä. Poiketen siitä, mitä 76 kohdassa määrätään, jäsenvaltioiden ei tarvitse edellyttää tällaisia toimenpiteitä pieniltä yrityksiltä, jollei tiettyä alaa koskevissa valtioneuvoston säännöissä toisin määrätä. Pienyritysten ei kuitenkaan pitäisi lisätä kapasiteettiaan rakenneuudistusjakson aikana.

⁽⁶⁰⁾ Viisi vuotta, jos kyseessä on maatalouden alkutuotanto.

6.6 Väliaikainen rakenneuudistustuki

114. Tietyissä tapauksissa yrityksen voi olla mahdollista saattaa rakenneuudistus päätökseen tarvitsematta rakenneuudistustukea, jos se pystyy saamaan pidempiaikaista maksuvalmiustukea kuin pelastamistuen ehdoilla on saatavilla. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön tukiohjelmia, joiden perusteella on mahdollista saada maksuvalmiustukea kuutta kuukautta pidemmäksi ajaksi (ns. väliaikainen rakenneuudistustuki) jäljempänä esitetyin ehdoin.
115. Väliaikaisen rakenneuudistustuen on täytettävä seuraavat ehdot:
- a) Tuki on myönnettävä lainatakauksina tai lainoina.
 - b) Lainan kustannusten, tai lainatakausten tapauksessa taatun lainan kokonaiskustannusten, mukaan lukien lainan korko ja takausmaksu, on täytettävä 116 kohdan edellytykset.
 - c) Väliaikaisen rakenneuudistustuen on noudatettava näiden suuntaviivojen 3 luvun määräyksiä sellaisina kuin ne ovat muutettuina tällä luvulla.
 - d) Väliaikaista rakenneuudistustukea saa myöntää enintään 18 kuukauden pituiseksi jaksoksi, josta on vähennettävä välittömästi edeltävä pelastamistukijakso. Ennen kyseisen jakson päättymistä
 - i. jäsenvaltion on hyväksyttävä rakenneuudistussuunnitelma 55 kohdan d alakohdan ii alakohdan mukaisesti tai selvitystilasuunnitelma, tai
 - ii. laina on maksettava takaisin tai takaus päätettävä.
 - e) Viimeistään kuuden kuukauden kuluttua ensimmäisen tukierän maksamisesta tuensaajalle, vähennettynä välittömästi edeltävällä pelastamistukijaksolla, jäsenvaltion on hyväksyttävä yksinkertaistettu rakenneuudistussuunnitelma. Suunnitelman ei tarvitse sisältää kaikkia 47–52 kohdassa lueteltuja tekijöitä, mutta siinä on vähintään yksilöitävä toimet, jotka tuensaajan on toteutettava pitkän aikavälin elinkelpoisuutensa palauttamiseksi ilman valtiontukea.
116. Väliaikaisesta rakenneuudistustuesta maksettava korvaus olisi asetettava tasolle, joka ei ole pienempi kuin korko, joka on vahvistettu viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta annetussa komission tiedonannossa heikkojen yritysten osalta, jotka tarjoavat tavanomaiset vakuudet (tällä hetkellä 12 kuukauden IBOR + 400 peruspistettä)⁽⁶¹⁾. Irtautumiskannustimien luomiseksi korkoa olisi nostettava vähintään 50 peruspistettä 12 kuukauden kuluttua ensimmäisen tukierän maksamisesta tuensaajalle (vähennettynä välittömästi edeltävällä pelastamistukijaksolla).
117. Väliaikaisen rakenneuudistustuen on rajoituttava määrään, joka tarvitaan tuensaajan toimintakyvyn säilyttämiseksi 18 kuukauden ajan. Määritettäessä kyseistä määrää huomioon olisi otettava liitteessä I esitetyn laskutoimituksen tulos; tämän laskutoimituksen tuloksen ylittävä tuki voidaan myöntää ainoastaan, jos se on perusteltu asianmukaisesti esittämällä likviditeettisuunnitelma, jossa määritellään tuensaajan likviditeettitarpeet seuraavan puolen vuoden aikana.
- 6.7 Kesto ja arviointi**
118. Komissio voi vaatia jäsenvaltioita rajoittamaan joidenkin tukiohjelmien kestoa (yleensä enintään neljään vuoteen) ja toteuttamaan kyseisten ohjelmien arvioinnin.
119. Arvioinnit suoritetaan sellaisten tukiohjelmien osalta, joissa mahdollinen vääristymä on erityisen suuri, toisin sanoen ne voivat rajoittaa kilpailua merkittävästi, jos niiden täytäntöönpanoa ei tarkisteta hyvissä ajoin.

⁽⁶¹⁾ Ks. alaviite 34.

120. Arvioinnin tavoitteiden vuoksi ja jotta jäsenvaltioihin kohdistuva hallinnollinen rasitus ei olisi kohtuuton pienempien tukimäärien ollessa kyseessä, tällaista velvoitetta sovelletaan vain tukiohjelmiin, joiden talousarvio on suuri tai joihin sisältyy uusia ominaispiirteitä, tai kun on odotettavissa merkittäviä markkinoihin, teknologiaan tai sääntelyyn liittyviä muutoksia. Arvioinnin tekijän on oltava valtiontuen myöntävästä viranomaisesta riippumaton asiantuntija, ja se on tehtävä yhteisten menetelmien⁽⁶²⁾ mukaisesti. Arviointi on myös julkistettava. Arviointi on toimitettava komissiolle riittävän ajoissa, jotta se voi tarvittaessa harkita tukiohjelman voimassaolon jatkamista, ja joka tapauksessa ennen tukiohjelman voimassaolon päättymistä. Arvioinnin tarkka laajuus ja arvioinnissa käytettävä menetelmä määritetään tukiohjelman hyväksymispäätöksessä. Kyseisen arvioinnin tulokset on otettava huomioon päätettäessä tulevista tukitoimenpiteistä, joilla on samankaltainen tavoite.

7. MENETTELYT

7.1 Pelastamistukea koskeva nopeutettu menettely

121. Komissio pyrkii mahdollisuuksien mukaan tekemään päätöksen pelastamistuesta kuukauden kuluessa, jos tuki täyttää kaikki 3 luvussa esitetyt edellytykset ja seuraavat kumulatiiviset vaatimukset:
- a) pelastamistuki rajoittuu määrään, joka saadaan liitteessä I esitetyn laskutoimituksen tuloksena, ja on enintään 10 miljoonaa euroa;
 - b) tukea ei myönnetä 72 kohdan b tai c alakohdassa mainituissa tilanteissa.

7.2 Rakenneuudistussuunnitelmiin liittyvät menettelyt

7.2.1 Rakenneuudistussuunnitelman täytäntöönpano

122. Tuensaajan on toteutettava rakenneuudistussuunnitelma kokonaisuudessaan ja noudatettava kaikkia muita tuen hyväksymistä koskevassa komission päätöksessä asetettuja velvoitteita. Komissio katsoo suunnitelman tai muiden velvoitteiden noudattamatta jättämisen tuen väärinkäytöksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 659/1999 23 artiklan soveltamista ja mahdollisuutta saattaa asia unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi perussopimuksen 108 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.
123. Useita vuosia kestävien ja huomattavia tukimääriä sisältävien rakenneuudistustoimien kohdalla komissio voi vaatia, että rakenneuudistustuki jaetaan useampaan erään. Komissio voi asettaa tukierien maksuedellytykseksi, että
- a) ennen kunkin erän maksamista on varmistettava rakenneuudistussuunnitelman jokaisen vaiheen asianmukainen edistyminen suunnitellun aikataulun mukaan; tai
 - b) komissio hyväksyy jokaisen erän maksun ennakolta varmistuttuaan ensin suunnitelman asianmukaisesta täytäntöönpanosta.

7.2.2 Rakenneuudistussuunnitelman muuttaminen

124. Jos rakenneuudistustuen myöntäminen on hyväksytty, kyseinen jäsenvaltio voi rakenneuudistusaikana pyytää komissiota hyväksymään muutoksia rakenneuudistussuunnitelmaan ja tukimäärään. Komissio voi hyväksyä tällaiset muutokset seuraavien edellytysten täytyessä:
- a) myös tarkistetun suunnitelman on palautettava elinkelpoisuus kohtuullisessa ajassa;
 - b) jos rakenneuudistuskustannukset nousevat, oman rahoitusosuuden on noustava vastaavasti;
 - c) jos tukimäärä kasvaa, kilpailun vääristymistä rajoittavien toimenpiteiden on oltava alkuperäisiä laajempia;

⁽⁶²⁾ Komissio voi määrittää yhteiset menetelmät.

- d) jos ehdotetut kilpailun vääristymistä rajoittavat toimenpiteet ovat alkuperäisiä vähäisempiä, tukimäärää on vastaavasti pienennettävä;
- e) kilpailun vääristymistä rajoittavat toimenpiteet voidaan panna täytäntöön uuden aikataulun mukaan alkuperäistä aikataulua myöhemmin vain tuensaajasta tai jäsenvaltiosta riippumattomien syiden perusteella; muussa tapauksessa tukimäärää on vastaavasti pienennettävä.

125. Jos komission asettamia edellytyksiä tai jäsenvaltion antamia sitoumuksia lievennetään, tukimäärää on vastaavasti pienennettävä taikka asetettava muita edellytyksiä.
126. Jos kyseinen jäsenvaltio muuttaa hyväksyttyä rakenneuudistussuunnitelmaa ilmoittamatta tästä asianmukaisesti komissiolle tai jos tuensaaja poikkeaa hyväksytystä rakenneuudistussuunnitelmasta, komissio aloittaa perussopimuksen 108 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn, kuten asetuksen (EY) N:o 659/1999 16 artiklassa säädetään (tuen väärinkäyttö), sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 659/1999 23 artiklan soveltamista ja mahdollisuutta saattaa asia unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi perussopimuksen 108 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

7.2.3 *Kaikesta tuensaajalle rakenneuudistusaikana myönnettävästä tuesta on ilmoitettava komissiolle*

127. Kun rakenneuudistustukea arvioidaan näiden suuntaviivojen perusteella, muun tuen myöntäminen rakenneuudistusaikana vaikuttaa komission arviointiin tarvittavien kilpailun vääristymistä rajoittavien toimenpiteiden laajuudesta, vaikka kyseinen muu tuki myönnettäisiin jo hyväksytystä ohjelmasta.
128. Sen vuoksi rakenneuudistustukea koskevassa ilmoituksessa on mainittava kaikki muut tuet, joita tuensaajalle aiotaan myöntää rakenneuudistuksen aikana, jollei tuki kuulu vähämerkityksistä tukea koskevan säännön tai poikkeusasetuksen soveltamisalaan. Komissio ottaa tällaiset tuet huomioon rakenneuudistustukea arvioidessaan.
129. Kustakin rakenneuudistusaikana myönnetystä tuesta, myös hyväksytyn ohjelman mukaisesti myönnetystä tuesta, on ilmoitettava komissiolle erikseen, jos komissio ei ollut tietoinen tuesta tehdessään päätöksen rakenneuudistustuesta.
130. Komissio varmistaa, että näiden suuntaviivojen vaatimuksia ei kierretä myöntämällä tukia hyväksytyjen ohjelmien nojalla.

8. RAPORTOINTI JA SEURANTA

131. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 ja 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 ⁽⁶³⁾ mukaisesti jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittain kertomukset. Kyseiset vuosikertomukset julkaistaan komission Internet-sivuilla.
132. Tehdessään päätöstä näiden suuntaviivojen nojalla komissio voi esittää myös muita myönnettyyn tukeen sovellettavia raportointivaatimuksia voidakseen tarkistaa, onko tukitoimenpiteen hyväksymispäätöstä noudatettu. Tietyissä tapauksissa komissio voi edellyttää, että nimetään valvonnasta vastaava toimitsijamies, luovutuksista vastaava toimitsijamies tai molemmat sen varmistamiseksi, että tuen hyväksymiseen liittyviä ehtoja ja velvoitteita noudatetaan.

9. PERUSSOPIMUKSEN 108 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETUT AIHEELLISET TOIMENPITEET

133. Perussopimuksen 108 artiklan 1 kohdan mukaisesti komissio ehdottaa, että jäsenvaltiot muuttavat tarvittaessa voimassa olevia tukiohjelmiaan saattaakseen ne näiden suuntaviivojen mukaisiksi viimeistään 1. helmikuuta 2015. Komissio asettaa jatkossa tukiohjelmien hyväksymisen edellytykseksi näiden säännösten noudattamisen.

⁽⁶³⁾ Komission asetus (EY) N:o 794/2004, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1).

134. Jäsenvaltioita kehoitetaan antamaan nimenomainen ehdoton suostumus 133 kohdassa ehdotettuihin aiheellisiin toimenpiteisiin kahden kuukauden kuluessa siitä, kun nämä suuntaviivat on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Jos joltakin jäsenvaltiolta ei saada vastausta, komissio olettaa, että kyseinen jäsenvaltio ei hyväksy ehdotettuja toimenpiteitä.

10. SOVELTAMISPÄIVÄ JA KESTO

135. Komissio soveltaa näitä suuntaviivoja 1. elokuuta 2014 alkaen 31. joulukuuta 2020 saakka.
136. Komission ennen 1. elokuuta 2014 kirjaamia ilmoituksia tarkastellaan ilmoitusajankohtana sovellettujen perusteiden mukaisesti.
137. Komissio tutkii kaikkien sellaisten pelastamis- tai rakenneuudistustukien soveltuvuuden sisämarkkinoille, jotka on myönnetty ilman komission lupaa ja sen vuoksi perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan vastaisesti näiden suuntaviivojen perusteella, jos tuki on osittain tai kokonaan myönnetty sen jälkeen, kun nämä suuntaviivat on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
138. Kaikissa muissa tapauksissa komissio tekee tutkimuksen tuen myöntämishetkellä sovellettujen suuntaviivojen perusteella.
139. Komissio soveltaa 5 luvun määräyksiä 1. elokuuta 2014 alkaen tutkiessaan vaikeuksissa oleville yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen tarjoajille myönnettyä tukea riippumatta siitä, milloin tuesta on ilmoitettu tai milloin se on myönnetty, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 136, 137 ja 138 kohdan määräysten soveltamista.
140. Jos komissio arvioi yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevien puitteiden 9 kohdan nojalla näiden suuntaviivojen mukaisesti tukea, joka on myönnetty ennen 31. tammikuuta 2012 yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tarjoavalle vaikeuksissa olevalle yritykselle, se katsoo tuen soveltuvan sisämarkkinoille, jos se noudattaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevia puitteita, lukuun ottamatta 9, 14, 19, 20, 24, 39 ja 60 kohtaa.
-

LIITE I

Kaava ⁽¹⁾, jolla lasketaan pelastamistuen tai väliaikaisen rakenneuudistustuen enimmäismäärä kuuden kuukauden ajanjaksolla

$$\frac{EBIT_t + poistot_t - (käyttöpääoma_t - käyttöpääoma_{t-1})}{2}$$

Kaavan perustana on yrityksen liike-tulos (EBIT eli voitto ennen korkoja ja veroja) tuen myöntämistä / tuesta ilmoittamista edeltävältä vuodelta (t). Tähän määrään lisätään poistot. Sitten kokonaismäärästä vähennetään käyttöpääoman muutokset. Käyttöpääoman muutos lasketaan lyhytaikaisten varojen ja lyhytaikaisten velkojen ⁽²⁾ erotuksen muutoksena viimeksi päättäneeltä tilikaudelta. Jos liike-tulokseen sisältyy varauksia, tämä on samoin mainittava selkeästi, eikä näitä varauksia sisällytetä tulokseen.

Laskutoimituksen tavoitteena on arvioida tuensaajan negatiivinen kassavirta tuen hakemista edeltäneenä vuonna (tai tuen myöntämistä edeltäneenä vuonna, jos tuesta ei ole ilmoitettu). Katsotaan, että puolet tästä määrästä varmistaa yrityksen liiketoiminnan jatkumisen kuuden kuukauden ajan. Tämän vuoksi tulos jaetaan kahdella 60 kohdan soveltamiseksi. Tulos kerrotaan 1,5:llä 117 kohdan soveltamiseksi.

Kaavaa voidaan käyttää ainoastaan, jos tuloksena on negatiivinen määrä. Jos laskutoimituksen tulos on positiivinen, on selitettävä yksityiskohtaisesti, miksi yritys on 20 kohdassa määritellyissä vaikeuksissa.

Esimerkki:

Voitto ennen korkoja ja veroja (miljoonaa euroa)	(12)	
Poistot (miljoonaa euroa)	2	
Tase (miljoonaa euroa)	31. joulukuuta, t	31. joulukuuta, t-1
<i>Lyhytaikaiset varat</i>		
Käteisvarat ja muut rahavarat	10	5
Myyntisaamiset	30	20
Vaihto-omaisuus	50	45
Menoennakot	20	10
Muut lyhytaikaiset varat	20	20
Lyhytaikaiset varat yhteensä	130	100
<i>Lyhytaikaiset velat</i>		
Ostovelat	20	25
Menojäämät	15	10
Tuloennakot	5	5
Lyhytaikaiset velat yhteensä	40	40
Käyttöpääoma	90	60
Käyttöpääoman muutos	30	

⁽¹⁾ Voittoon ennen korkoja ja veroja (EBIT) lisätään poistot kyseiseltä ajanjaksolta ja käyttöpääoman muutos kahden vuoden aikana (kaksi hakemuksen esittämistä edeltävää vuotta). Tulos jaetaan kahdella, jotta saadaan kuuden kuukauden jaksoa kuvaava luku.

⁽²⁾ Lyhytaikaiset varat: likvidit varat, saamiset (asiakastilit ja muut saamiset), muut lyhytaikaiset varat ja menoennakot, vaihto-omaisuus. Lyhytaikaiset velat: rahoitusvelat, ostovelat (tavarantoimittajat ja muut velat) ja muut lyhytaikaiset velat, tuloennakot, muut siirtovelat, verovelat.

$[-12 + 2 - 30]/2 = -20$ miljoonaa euroa.

Koska laskutoimituksen tulos on yli 10 miljoonaa euroa, 121 kohdassa kuvattua nopeutettua menettelyä ei voida soveltaa. Lisäksi jos tässä esimerkissä pelastamistuen määrä ylittää 20 miljoonaa euroa tai väliaikaisen rakenneuudistustuen määrä ylittää 60 miljoonaa euroa, tuen määrä on perusteltava toimittamalla likviditeettisuunnitelma, jossa määritellään tuensaajan likviditeettitarpeet.

LIITE II

Suuntaa antava rakenneuudistussuunnitelman malli

Tässä liitteessä esitetään rakenneuudistussuunnitelman sisällysluettelon malli, jonka tarkoituksena on auttaa jäsenvaltioita ja komissiota valmistelemaan ja tarkastelemaan rakenneuudistussuunnitelmia mahdollisimman tehokkaasti.

Jäljempänä mainitut tiedot eivät rajoita yksityiskohtaisempia vaatimuksia, jotka suuntaviivoissa asetetaan rakenneuudistussuunnitelman sisällölle ja muille seikoille, jotka asianomaisen jäsenvaltion on osoitettava.

1. Tuensaajan kuvaus
2. Niiden markkinoiden kuvaus, joilla tuensaaja toimii.
3. Näyttö sosiaalisista vaikeuksista, joita tuella pyritään estämään, tai markkinoiden toimintapuutteesta, joka tuella pyritään korjaamaan, vertailu uskottavaan vaihtoehtoiseen skenaarioon ilman valtiontukea, sekä näyttö siitä, miten kyseistä tavoitetta ei saavutettaisi tai että se saavutettaisiin vähemmässä määrin, kun on kyse vaihtoehtoisesta skenaariosta.
4. Kuvaus tuensaajan ongelmien syistä (mukaan lukien arvio siitä, millainen rooli tuensaajan liiketoimintamalliin tai hallinnointi- ja ohjausjärjestelmään mahdollisesti sisältyneillä puutteilla oli ongelmien syntymisessä, sekä arvio siitä, missä määrin ongelmat olisi voitu välttää johdon oikea-aikaisilla ja asianmukaisilla toimilla) sekä SWOT-analyysi.
5. Kuvaus mahdollisista suunnitelmista tuensaajan ongelmien korjaamiseksi ja näiden suunnitelmien vertailu sen suhteen, kuinka paljon valtiontukea tarvitaan ja mitkä ovat niiden odotetut tulokset.
6. Valtion tukitoimien kuvaus, täydelliset tiedot kustakin valtion tukitoimenpiteestä (mukaan lukien kunkin toimenpiteen muoto, määrä ja siitä maksettu korvaus), ja näyttö siitä, että valitut valtiontukivälineet ovat tarkoituksenmukaisia suhteessa niiden tavoitteisiin.
7. Yhteenveto prosessista, jolla parhaaksi katsottu vaihtoehto toteutetaan, kun tavoitteena on palauttaa tuensaajan pitkän aikavälin elinkelpoisuus kohtuullisessa ajassa (periaatteessa enintään kolmessa vuodessa), sekä toimien toteutuksen aikataulu ja laskelmat kunkin toimen aiheuttamista kustannuksista.
8. Liiketoimintasuunnitelma, jossa esitetään rahoitussuunnitelmat seuraaviksi viideksi vuodeksi ja osoitetaan, kuinka pitkän aikavälin elinkelpoisuus palautetaan.
9. Toimet, joilla elinkelpoisuus palautetaan sekä perusskenaarion että pessimistisen skenaarion mukaisesti. Käytettyjen oletusten esittely ja perustelut, joiden pohjana on markkinatutkimus, sekä herkkyyshanalyysi.
10. Ehdotettu oma osuus ja toimenpiteet vastuun jakamiseksi.
11. Ehdotetut toimenpiteet kilpailun vääristymisen rajoittamiseksi.